

De beleving van Hemelvaart [p.4]

Gereformeerde Gemeente Zeist

10/05/2018
jaargang 96

nr **32**

Op 5 oktober 1882 gaat oefenaar D. Wijting uit Goes voor de eerste keer in Zeist voor, in 'het lokaal bezijden het Weeshuis aan de vanouds bekende Torenlaan bij Jan van den Burg'. Na verloop van tijd ontstaat er uit dit gezelschap een kerkelijke gemeente, die op 12 november 1884 wordt geïnstituëerd. In 1913 wordt er naast het bestaande 'lokaal' een nieuwe kerk gebouwd, waarvan

het aantal vaste zitplaatsen in 1961 wordt uitgebreid tot 759. In 1972 wordt de huidige 'Rehobôthkerk' (met 1080 zitplaatsen) in gebruik genomen. De zeven halfcirkelvormige elementen van het kerkgebouw rondom de centrale ruimte zijn negentien meter hoog. Sinds 1976 wordt de gemeente gediend door ds. J.J. van Ekeveld. Het aantal leden en doopleden bedraagt 725.

Na hemelvaart wachten op de Heilige Geest

Eén van de moeilijkste werken van het geloof is... wachten! We zingen ervan in Psalm 22:12: 'Ontzie Hem toch, o Israëel, en leer vertrouwend wachten'. Wachten op de Heere kan een huichelaar niet. Maar God leert het de Zijnen en wij mogen ons afvragen of we het ook geleerd hebben.

verkeerd werk doen, op een verkeerde plaats en met een verkeerd vertrouwen, namelijk zelfvertrouwen. Zo zullen we de Heere alleen maar voor de voeten lopen.

Oefenschool en leerschool

De discipelen hebben eerst een oefenschool gehad vóór het lijden en de opstanding van hun Meester. Ze hebben toen al wel de heilsboodschap uitgedragen en wonderen gedaan, maar hadden nog geen geregelde taak in het Koninkrijk. Nu, na de opstanding van hun Zaligmaker, nu er kennis is van de betaling voor hun schuld, zal de Heilige Geest op hen komen en bij hen blijven. Dat is beloofd en daarop moeten zij nu wachten.

Zo'n tijd van wachten mag ook dienen als een leerschool. De Heere kan wel gebreken genezen door beloofde genade uit te stellen. Ieder van Gods kinderen weet daar van. Denk alleen al aan de lessen in onwaardigheid, als God de verhoring van een gebed uitstelt!

Hier moet bij de discipelen het onbezonnene, gevoelsmatige handelen overwonnen worden. Er is krijgstucht onder Christus' vaandel. Ze moeten leren niet zelf te gaan lopen. Ze hebben Christus' goedkeuring nodig zowel voor werken als voor rusten.

Samen moeten ze wachten, in gemeenschap der heiligen, ook in deze stand van het geestelijk leven. Als de Heere Jezus ten hemel zal varen, moeten zij in Jeruzalem blijven om straks als leden van één lichaam, dat door één Hoofd wordt bestuurd - Christus, hun Hoofd in de hemel - en door één Geest wordt geleid, als uit één mond de enige Naam tot zaligheid verkondigen.

Beginnen in Jeruzalem

Het begin zou zijn in Jeruzalem. Daar was de vijandschap het hevigste geweest; daar was Christus gekruisigd. Daar zou de genade op de Pinksterdag het heerlijkst schitteren. Niet minder dan drieduizend zouden de wapenen van vijandschap inleveren. De Heere werkt het heerlijkst, waar de vijandschap het hevigst is!

En als Hij met hen vergaderd was, beval Hij hun dat zij van Jeruzalem niet scheiden zouden, maar verwachten de belofte des Vaders, die gij, zeide Hij, van Mij gehoord hebt'.

Handelingen 1:4

Het gaat in ons tekstverband over een belofte van de Vader, die de Heere Jezus aan Zijn discipelen heeft gegeven. We lezen daarvan in Lukas 24:49: 'En ziet, Ik zende de belofte Mijns Vaders op u; maar blijft gij in de stad Jeruzalem, totdat gij zult aangedaan zijn met kracht uit de hoogte'. De Heere heeft ook eerder ten aanzien van de vervulling van deze belofte gesproken van een blijven in Jeruzalem. Ze moeten niet terugkeren naar hun geboortegrond en zeker niet naar hun vroegere beroep. Nee, in Jeruzalem wil de Heere Zijn bijzondere belofte als een heilsfeit vervullen en niet ergens anders. Jeruzalem is het Oudtestamentische centrum van de godsdienst. Nu de nieuwe bedeling van Gods genadeverbond gestalte krijgt, begint dit toch in Jeruzalem. De band met het oude wordt niet doorgesneden, maar krijgt juist een sterk accent. Het gaat immers om hetzelfde verbond, ook al krijgt de bedeling een andere vorm!

Het voorhangsel is gescheurd en Christus heeft buiten de poort geleden. De Nieuwtestamentische Kerk moet daarom niet bij de tempel blijven staan. De apostel schrijft in Hebrëeën 13:13: 'Zo laat ons dan tot Hem uitgaan buiten de legerplaats, Zijn smaadheid dragende. Want wij hebben hier geen blijvende stad, maar wij zoeken de toekomstende'.

Maar nu is er eerst een overgangstijd, een tijd tussen belofte en vervulling. En in zo'n tijd is het van belang om niet zonder God zelf te gaan lopen. Daarvoor staan we maar al te open. Dan gaan we

ds. C.J. Meeuse,
Arnhem

In dit nummer

5 Zegenende handen

8 Commentaar: Israëel 70 jaar

24 Weeszondag

- 2** Na hemelvaart wachten op de Heilige Geest
- 3** De tweede bede in het Gebed des Heeren [19]
- 4** De beleving van Hemelvaart
- 6** Het nut van de hemelvaart van Jezus Christus
- 7** Dichterbij Dordt
- 9** Moeder: mooiste roeping
- 10** Gemeente-zijn in de 21ste eeuw [5]
- 11** De taal der bevinding [29]
- 12** Jeugdrubriek
- 13** Boekennieuws
- 14** Kerknieuws
- 16** Berichten
- 18** Kerkdiensten

De belofte des Vaders mag worden verwacht. Het is geen ijdele, zelf in te vullen hoop, zoals bij zovelen. God heeft gesproken, de Waarachtige, de Getrouwel Door de komst van de Heilige Geest zou Hij Zijn tegenwoordigheid bijzonder doen ervaren.

Het werk van de Heilige Geest was er reeds; overtuigingen, onderwijs, vertroosting. Maar Christus was nog bij hen. Na Zijn heengaan en het komen van de Heilige Geest zouden zij de Goddelijke leiding op bijzondere wijze ervaren. God zou hen door Zijn Geest als het ware bij de hand leiden, als geheiligden, die Zijn kracht in hun zwakheid mochten ontvangen en ervaren; bemoedigd door Zijn vertroosting en verzekerd van Zijn blijven bij hen.

Zoeken naar Gods leiding

Geliefde lezer, verlangt u ook naar zulke weldaden? Bent u ook verlegen om dit bijzondere werk van de Heilige Geest? Weet u al wat het is daarop te wachten, Hem te verwachten?

Onbekeerden leven zonder leiding van God. Hij mag zorgen, maar ze doen bijna alles zonder Zijn leiding, zonder te vragen naar Gods wil. Zoek toch Gods leiding, die u alleen kan brengen in het eeuwige leven. Ernstige zoekers, beheerst de Heere u door Zijn Woord? Kent u de krachtige bemoediging van Zijn beloften? Maar mist u de vervulling? De dichter bemoedigt u als hij zegt: 'Gij, die God zoekt, in al uw zielsverdriet, houdt aan, grijpt moed! Keer u niet af. Dat is kenmerkend voor tijdgelovigen. Zoek de vervulling van beloften bij God. De dichter zingt in Psalm 130: 'Ik blijf de Heere verwachten'.

De Heere wil u leren dat u zelf geen beloften kunt vervullen. Wilt u God wat tegemoetkomen? Een handje helpen? Het loopt op niets uit. Zo is Abraham vastgelopen met Hagar en David met Ziklag. Zo bleven de discipelen met lege netten zitten en zo mist u de vervulling van Gods beloften.

Er is er slechts Eén door Wie de beloften vervuld worden: Christus. Hij heeft verdiend dat de Heilige Geest gegeven wordt aan onwaardigen. Daarom zingt de dichter: 'Bij U, mijn Koning en mijn God, verwacht mijn ziel een heilrijk lot'.

Tussen een belofte en de vervulling ervan ligt de beleving van onmacht en onwaardigheid. We moeten ze verwachten waar God ze gaf en 'in Jeruzalem blijven' tot Zijn kracht uit de hoogte komt.

Thomas Watson

Uit: "Het Gebed des Heeren" van Thomas Watson (uitg. Gebr. Koster, Barneveld, 1999).

De tweede bede in het Gebed des Heeren [19]

'Uw Koninkrijk kome'

Wat voor koninkrijk wordt bedoeld als Christus zegt: 'Uw Koninkrijk kome'?

Laten we eerst aantonen wat Hij niet bedoelt.

- Hij bedoelt niet een politiek of aards koninkrijk. De apostelen begeerden weliswaar een aardse regering van Christus: 'Zult Gij in dezen tijd aan Israël het Koninkrijk wederoprichten?' (Hand. 1:6). Maar Christus zei dat Zijn Koninkrijk niet van deze wereld was (Joh. 18:36). Toen Christus Zijn discipelen leerde te bidden: 'Uw Koninkrijk kome', bedoelde Hij niet een aards koninkrijk, dat Hij hier beneden met uitwendige pracht en praal zou regeren.
- Ook het Koninkrijk van Gods voorzienigheid wordt niet bedoeld. 'Zijn Koninkrijk heerst over alles (Ps. 103:19). Wij bidden niet om dit Koninkrijk, als we zeggen: 'Uw Koninkrijk kome', want dit Koninkrijk is al gekomen. God oefent de regering van Zijn voorzienigheid uit in de wereld. 'Hij vernedert dezen en verhoogt genen' (Ps. 75:8). Er verroert zich niets in de wereld, of God heeft er Zijn hand in. Hij brengt ieder rad in beweging. Hij vernedert de hoogmoedige en verheft de geringe uit het stof, om hen onder de prinsen te stellen (1 Sam. 2:8). Het Koninkrijk van Gods voorzienigheid gaat over alles. Koningen doen alleen wat Hij in Zijn voorzienigheid toelaat (Hand. 4:27, 28). Om dit Koninkrijk der voorzienigheid moeten we niet bidden dat het zal komen, want het is al gekomen.

Welk Koninkrijk wordt dan bedoeld, als wij zeggen: 'Uw Koninkrijk kome'? Wat wél bedoeld wordt, is een tweërlei Koninkrijk.

- Het Koninkrijk der genade, dat God uitoefent in de consciëntie van Zijn volk. Dit is Gods Koninkrijk in het klein. Als wij bidden: 'Uw Koninkrijk kome', vragen wij of dat Koninkrijk der genade in ons hart mag worden opgericht en vermeerderd.
- Wij bidden ook of het Koninkrijk der heerlijkheid spoedig moge komen en of wij, op Gods gelegen tijd, daarin overgezet mogen worden.

Deze twee Koninkrijken van genade en heerlijkheid verschillen niet in soort, maar in graad. Het Koninkrijk der genade is niets anders dan het begin van het Koninkrijk der heerlijkheid. Het Koninkrijk der genade is heerlijkheid in de knop en het Koninkrijk der heerlijkheid is genade in bloei. Het Koninkrijk der genade is de dageraad van de heerlijkheid en het Koninkrijk der heerlijkheid is de volle middag-gloed van genade. Het Koninkrijk der genade is heerlijkheid in de strijd en het Koninkrijk der heerlijkheid is genade in de overwinning. Er is tussen deze twee Koninkrijken zo'n onafscheidelijk verband dat men het tweede slechts kan binnengaan door het eerste.

Veel mensen dingen naar het Koninkrijk der heerlijkheid, maar zoeken nooit genade te verkrijgen. Maar deze twee, die God samengevoegd heeft, mogen niet gescheiden worden. Het Koninkrijk der genade voert tot het Koninkrijk der heerlijkheid.

(wordt vervolgd)

De beleving van hemelvaart

Met Zijn hemelvaart heeft Christus de gesloten hemel voor de Zijnen geopend.

Na Zijn opstanding is Christus nog veertig dagen op aarde gebleven om Zijn discipelen van Zijn opstanding te overtuigen en onderwijs te geven voor het volgende heilsfeit. Wat voegt het heilsfeit van de hemelvaart toe?

ds. A. Schot,
Nunspeet

Verschillende keren heeft Christus gezegd tegen Zijn discipelen dat het *nut* was dat Hij wegging. Ds. Hellenbroek zegt in zijn vragenboekje dat Hij ten hemel gevaren is: 'Om als Koning te gaan heersen, om als Voorbidder te gaan bidden, en om de Zijnen daar eens tot Zich te nemen'. Ziedaar een drievoudig nut. Met Zijn hemelvaart heeft Christus de gesloten hemel voor de Zijnen geopend. Hij bracht de menselijke natuur (ziel en lichaam) in de hemel. In het paradijs zijn wij buitengesloten. Bij de ingang van de hof stond een engel met een uitgetogen zwaard. Er was onmogelijk een weg terug naar het paradijs. Maar ná Pasen is er in Christus een weg terug naar het paradijs. Bij de hemelvaart wordt het Vaderhuis voor Hem en de Zijnen ontsloten. Dát mag met hemelvaart beleefd worden.

Ceremoniële dienst

De troost van de hemelvaart vinden we heel mooi terug in de ceremoniële dienst. Christus' heengaan werd daar zichtbaar

getoond in de gang van de hogepriester naar het heilige der heiligen. Het offer alleen was niet genoeg. Het bloed moest ook gesprengd worden in het heilige der heiligen.

Paulus trekt deze lijn in Hebreeënen 9:24: 'Want Christus is niet ingegaan in het heiligdom dat met handen gemaakt is, hetwelk is een tegenbeeld van het ware, maar in de hemel zelve, om nu te verschijnen voor het aangezicht Gods voor ons.'

Zo ontsluit Christus voor de Zijnen de weg tot de Vader. In het onderwijs van dit heilsfeit zegt Hij tegen Filippus en Thomas dat Hij heengaat tot de Vader.

Het was voor de Heere Jezus geen doel op zich dat Zijn kinderen Hem leerden kennen. Er zijn mensen die nooit verder komen dan Jezus. Maar Zijn bedoeling is juist om de verhouding met de Vader te herstellen. Het nut van Christus' hemelvaart was ook dat de komst van de Trooster mogelijk werd gemaakt. Na de hemelvaart werd dat gemis door de discipelen beleefd. Hemelvaart is nog geen Pinksteren. Wat

wel opvalt, is dat de discipelen bij de hemelvaart van Christus niet bedroefd raakten, maar dat ze met blijdschap in hun hart wederkeerden naar Jeruzalem. Het onderwijs had vrucht gedragen.

De volle troost

Wie delen in de zegen van de hemelvaart? Hellenbroek zegt daarover: 'Dat zijn degenen die met Christus zijn opgewekt'. Wie zijn met Christus opgewekt? Dat zijn alle wedergeborenen. Paulus zegt in Efeze 2:6: 'En heeft ons medeopgewekt (dat ziet op de levendmaking), en heeft ons medegezet in de hemel in Christus Jezus'. De Heere heeft al Zijn kinderen al meegenomen als Middelaar. Hij is hun Vertegenwoordiger. In Hem hebben zij – nu al! – een plaats gekregen in de hemel. Alleen, het is wat anders om daar de volle troost van te krijgen. Dat gebeurt als Jezus' hemelvaart wordt toegepast. In het boekje van ds. A. Moerkerken "Genadeleven en genadeverbond" omschrijft hij de troost van de hemelvaart als volgt: 'Dat is wanneer de Heere de ziel inleidt in het geheimenis dat Christus niet alleen de straf gedragen en de gerechtigheid aangebracht heeft (dat is Pasen), maar dat Hij ook de Weg is waarin wij mogen worden hersteld in de volle gemeenschap Gods'.

Dat David bevindelijk de troost van de hemelvaart kende, blijkt uit de hemelvaartspsalmen. Hij heeft dit mogen zien in het opvoeren van de ark naar Sion. Paulus betreft Psalm 68 direct op de hemelvaart van Christus. Die psalm leert dat er gaven te verkrijgen zijn, zelfs voor wederhorigen.

Sommigen delen in de vruchten van de hemelvaart, terwijl zij dit heilsfeit bevindelijk nog niet kennen. Het beleven van het heilsfeit is echter veel rijker. Dat ervoer Jakob in Genesis 35. Toen Jakob na Pniël opnieuw in Bethel kwam, richtte hij daar een altaar op. Daar voer God van hem op. Daar mocht Jakob de troost ontvangen van de hemelvaart van Christus.

Vrijmoedige toegang

Hemelvaart beleven wil zeggen te mogen weten een thuiskomen te hebben bij God. Hemelvaart maakt een vrijmoedige toegang mogelijk tot de genadetroom: 'Al wat gij de Vader bidden zult in Mijn Naam, dat zal Hij u geven'. De waarborg van de hemelvaart is dat Gods kinderen eenmaal thuiskomen. Het Hoofd is boven en waar het Hoofd is, daar komt ook het lichaam. Waarom missen veel kinderen van God de troost van Zijn hemelvaart? Omdat zij nog niet opgewassen zijn in de kennis van Christus.

Zegenende handen

*En Zijn handen opheffende,
zegnende Hij hen.*

Lukas 24:50b

ds. I. Kievit
(1887-1954)

Zijn wij klaar om te vertrekken? Is onze pas gereed en hebt u die gelezen en mee getekend? Ik lig klaar in mijn Middelaar, zei een stervende man. Zijn naam was Korporaal. 'Korporaal ligt klaar in zijn Middelaar'.

*Nu gaat Hij hen als
Priester zegenen,
om als Koning op te
varen in de hoogte,
de gevangenis
gevangelijk
voerende.*

Wij zijn nooit gereed om af te reizen, tenzij we ingewikkeld zijn in Jezus' verdiensten; een kleed hebben om in de bruiloftsmaal te verschijnen zonder te verschrikken. Als ik nu óók klaar ben uit de Middelaar om opgeleverd te worden aan de Vader, dan mag ik naar Huis. Hij zal alles volkomen in orde maken, op levensgenade volgt stervensontferming. Zo worden wij opgenomen in heerlijkheid. Als Profeet heeft Jezus Zijn jongeren onderwezen, óók nog onderweg naar de berg van de opvaart. Nu gaat Hij hen als Priester zegenen, om als Koning op te varen in de hoogte, de gevangenis gevangelijk voerende.

De zegen gebieden

Zie, daar breidt Hij Zijn zegnende handen uit om te zegenen. Hij kende de zegen, bezat deze en daarom kon Hij de zegen gebieden tot in eeuwigheid.

U weet dat de hogepriester onder het oude Verbond de zegen des

Heeren moest leggen op het bondsvolk. Daarna hief Aäron de handen op het volk en zegende hen. Dit lezen wij ook van Sálomo.

Zie dan deze uitgebreide handen van de Middelaar, terwijl Zijn voeten de aarde loslaten om Zich te verheffen in het lucht-ruim. Maar het beste wat Hij had, liet Hij achter, ja, daarin deelde Hij Zichzelf mee. Hoor de dichter bidden: 'Ik zoek den zegen alleen bij U, o Bron van troost en licht!' Hij heeft de zegen verworven tot dure prijs, tot de prijs van Zijn bloed, daarom is in die zegen ook de vrede besloten.

Blik eens omhoog en lees in die handen, in het teken van de nagelen, de weggenomen vloek van al degenen over wie Hij de handen uitbreidt. Zalige ervaring in het geloof van ons hart, zich onder zegenende handen besloten te weten, ook als Hij ten hemel vaart.

Zie in die handen uw naam gegraveerd, of... kent u die handen niet? Waren ze niet om u geslagen, hebt u ze niet gekend toen u als het verloren schaap werd opgeroepen en gelegd op Zijn almachtige schouder? Of, weet u dit niet?

*Zalige ervaring in het geloof
van ons hart, zich onder
zegenende handen besloten
te weten, ook als Hij ten
hemel vaart.*

Zegen des verbonds

Hij heeft gezegend en Hij zal zegenen, omdat Hij een priesterlijke dienst vervult. Het is de zegen des verbonds, waarvan Hij Middelaar is. In die zegen is de vergeving van de zonden, de gemeenschap met de Vader, het erfschap van het eeuwige leven. Genadedroppen ontspringen aan die zegenende handen en dalen als een dauw op de zielen, vullen de kelk van ons hart, dat buigt van zwaarte. Een gevloekte, nu door God gezegend. Geen wonder dat zij zingen: 'Wij zeeg'nen U uit 's HEEREN woning; wij zegenen U al te zaâm. De Heer' is God, door Wien w' aanschouwen het vrolijk licht, na bang gevaar!'

Zo wordt hemelvaartsvreugde en hemelvaartsvrede gesmaakt onder die handen, die zegenend zijn uitgebreid en blijven uitgebreid.

Het nut van de hemelvaart van Jezus Christus

‘En is opgenomen in de hemel’. Met dit ene sobere zinnetje geeft de evangelist Markus het grote heilsfeit van de hemelvaart van Christus aan. Mattheüs en Johannes schrijven er helemaal niets over. Toch is dit kroningsfeest van de Koning van de Kerk van onschatbare betekenis. Voor de Borg Zelf, voor Zijn Kerk, maar ook voor Zijn vijanden! Dus ook voor ons, want wij horen bij een van de twee.

ds. M. Karens,
Middelburg

‘Opgewaren ten hemel’. Veertig dagen lang heeft de opgestane Heere, de Kurios, gesproken met Zijn jongeren over het Koninkrijk Gods. Als hun grote Profeet en Leraar heeft Hij onderwijzende en vertroostende woorden gesproken. ‘Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde’ (...) ‘En zie, Ik ben met ulieden al de dagen tot de voleinding der wereld. Amen’ (Matth. 28:18, 20). Nog één keer zijn ze samen. Elf schapen en hun Herder. Op de top van de Olijfberg (ongeveer 800 meter hoog) staan ze stil. Hun blik dwaalt rond in een vergezicht. Daar liggen Gethsémané, Golgotha en Jozefs hof. Het is alles voorbij. Het is volbracht! Het uur van scheiden is aangebroken. ‘Ik ben van de Vader uitgegaan, en ben in de wereld gekomen; wederom verlaat Ik de wereld en ga heen tot de Vader’ (Joh. 16:28). Het Kind gaat naar Zijn Vader. De Koning gaat naar Zijn troon. De Hogepriester gaat naar het binnenste heiligdom. De Voorloper en Plaatsbereider gaat naar de hemel.

Blijvende nabijheid

De Catechismus van Heidelberg verklaart in Zondag 18 van Christus’ hemelvaart: het wonderlijke feit, de blijvende nabijheid en het persoonlijke profijt.

Hij is van de aarde ten hemel opgeheven. Waarlijk, zichtbaar en plaatselijk. Zonder enige aankondiging, zonder vurige paarden en wagens, wordt Hij als door een onzichtbare hand langzaam opgetild. Plechtig en vol majesteit.

Hij wordt nagestaard door Zijn leerlingen. Zegenend heeft Hij Zijn handen over de Zijnen opgeheven. Zijn handen, waarmee

Hij het werk van Zijn Vader heeft voleindigd. Zijn handen, die werden gebonden om de Zijnen te ontbinden, die vastgespijkerd waren aan het vloekhout. Zijn handen... waardoor het welbehagen des HEEREN gelukkig zal voortgaan.

Zijn opnemen is een daad van de Vader. Er is niets meer in de weg. Niets meer te eisen. Het recht is voldaan. De vrede is verworven. De dood is verslonden. De hel is gesloten. De kop van de satan is vermord. Het leven is aangebracht. De Vader, Die Hem gezonden had in de wereld, heeft Zijn geliefde Zoon opgewekt uit het graf en nu haalt Hij Hem thuis. Na 33 jaar is de scheiding weer voorbij.

Wat een blijdschap voor de Vader. Maar het is ook een blijdschap voor Christus. ‘Vader, Ik heb U verheerlijkt op de aarde; Ik heb voleindigd het werk, dat Gij Mij gegeven hebt om te doen. En nu verheerlijk Mij, Gij Vader, bij Uzelf met de heerlijkheid die Ik bij U had, eer de wereld was’ (Joh. 17:4, 5). En wat een blijdschap voor de Heilige Geest. Nu zal Hij de verworven zaligheid gaan uitwerken in zondaarsharten. Nu zal Hij Christus gaan verheerlijken. Christus is opgenomen *in de hemel*. Dat is de derde hemel, het Vaderhuis met Zijn vele woningen. De plaats van volmaakte luister en heerlijkheid. Onder bazuingeschal neemt Christus plaats op de troon. Daar is Hij gezeten *aan de rechterhand Gods*. De plaats van de hoogste eer en macht. Hij is gezeten, Hij rust van Zijn volbrachte werk.

Niet armer, maar rijker

In de hemel is Hij ten goede voor Zijn Kerk.

Daar zal Hij werkzaam zijn tot eeuwig nut van Zijn volk, totdat Hij wederkomt ten oordeel.

De Bruid van Christus -Die leerde door de Geest het nut van Goede Vrijdag en Pasen - mag Zich door het geloof in de Hemelvaart verblijden. Ze zijn er niet armer, maar rijker van geworden. Naar Zijn menselijke natuur is de Bruidgom in de hemel, maar naar Zijn Godheid, majesteit, genade en Geest wijkt Hij nimmermeer van hen. Zeer beslist klinkt het: Ik ben met u. Ik blijf Immanuël. Toen Hij op aarde was, moest je naar Israël om Hem te ontmoeten. Nu is Hij met Zijn genade en Geest nabij in de binnenkamer en onder de verkondiging van het Evangelie. ‘Hij is nabij de ziel die tot Hem zucht...’

Wat een rijke troostbron voor Zijn kinderen. Zij hebben geleerd dat zij de hemel gesloten hebben. Dat zij een eeuwige scheiding hebben aangebracht tussen God en hun ziel. De Heilige Geest heeft hun ogen geopend. Toen zijn ze gaan zien dat ze afgedwaald zijn in een vergelegen land. Ver van het Vaderhuis, ver van de hemel, ver van God. Ze zijn terechtgekomen bij de zwijnendraf. Ze hebben zich helwaardig leren keuren. Dat hebben ze verdiend en aanvaard. Ze hebben wel geprobeerd om de hemel open te breken met hun vele tranen, met hun innige gebeden, met hun ootmoedige gestalten, maar het was alles tekort. Ze zijn in hun zielsbeleving steeds verder van de hemel en steeds dichterbij de hel terechtgekomen. Maar voor zulke *buitenstaanders* wordt het een eeuwig wonder als de Heilige Geest in de nacht van hun verlorenheid hun geloofsoog opent voor de Ladder Jakobs, Jezus Christus, Die de gemeenschap Gods ontsloot voor rampzaligen. Hij sprak zegenend: Ik ga u voor! Ik ga voor u!

Het profijt

Wat nut u de hemelvaart van Christus? Behoort u -op goede gronden - bij die ‘ons’? Er is een drievoudige vrucht voor Zijn Kerk. Allereerst: Hij is de Voorspraak bij de Vader. De Parakleet. De Advocaat en Zaakwaarnemer in het hemel-hof. De grote Hogepriester pleit op grond van Zijn zoenbloed voor al de Zijnen. Hij vergeet er niet en nooit één.

Maar ook heeft Jezus ‘ons vlees’ in de hemel gebracht. Hij is de Voorloper. Het Hoofd is boven en dan zal het lichaam - Zijn lidmaten - volgen. Zijn ingaan in de hemel is een zeker pand, een garantie dat zij er ook komen. ‘Zo iemand Mij dient, die volge Mij en waar Ik ben, aldaar zal ook Mijn dienaar zijn’ (Joh. 12:26b).

Het derde nut is dat Hij Zijn Geest tot een tegenpand in het hart gaf. Christus heeft iets van Zijn kinderen meegenomen (ons vlees) en zij ontvangen iets van Hem (Zijn Geest). Wat een ruil. Tegenpand is een tere beeldspraak. Zoals een trouwring. Zó worden zij door de kracht van de Geest opgewekt om te zoeken de dingen die boven zijn, waar Christus is. De Geest van Pinksteren, door Christus tien dagen na de hemelvaart gezonden, trekt af van de aarde.

‘Dat Hij ons Zijn Geest zendt’. Let er op: dit is onvoltooid tegenwoordige tijd. Hij zendt nog steeds. Ook Gods kind kan zo aardsgezind zijn, zich zo thuis voelen hier, zo leven zonder de Bruidegom. Maar de Heilige Geest wekt het verlangen, geeft uitgangen naar boven, naar Christus. Dan wordt er gezongen met Van Loden-

stein: Hoog omhoog, het hart naar boven, hier beneden is het niet; het ware leven, lieven, loven is daar waar men Jezus ziet.

Hel of hemel

Is het nog uw rampzalige staat dat u een hemel op aarde zoekt? Dient u nog steeds naar hartenlust de satan, de zonde en de wereld? Dan bent u (en ben jij) op weg naar de hel. Er zijn toch maar twee wegen!

O, dan is er geen ongelukkiger schepsel dan u, want Hij komt, Hij komt om de aarde te richten!

Jezus Christus wordt u en jou nu nog gepredikt als de Redder en Zaligmaker van verlorenen. Hij is opgevaren in de hoogte, Hij heeft de gevangenis gevankelijk gevoerd. Hij heeft gaven genomen om uit te delen onder de mensen, ja, ook de wederhorigen, om bij Hem te wonen.

Hij maakt van vijanden vrienden! Pelgrim, gaat u gebogen over de aarde? Bent u dagelijks in strijd met vele vijanden, zucht u onder de last van een verdorven bestaan? Hij is opgenomen in de hemel. Uw Hoofd is boven. Hij zal door Zijn Heilige Geest in u, Zijn lidmaat, de hemelse gaven uitgieten en zal u met Zijn macht tegen alle vijanden beschutten en bewaren. En eenmaal zal vervuld worden: ‘Vader, Ik wil dat waar Ik ben, ook die bij Mij zijn, die Gij Mij gegeven hebt; opdat zij Mijn heerlijkheid mogen aanschouwen, die Gij Mij gegeven hebt’ (Joh. 17:24).

Zijn de vruchten van de hemelvaart van Jezus in ons leven zichtbaar? Hij heeft het Zelf gezegd, dus u kunt het weten: ‘Want waar uw schat is, daar zal ook uw hart zijn!’

RUBRIEK **DICHTERBIJ DORDT** [1]

In de naam des Heeren

400 JAAR - SYNODE VAN DORDRECHT

Uit de Voorrede van de DL: de synode ‘...in des Heeren naam binnen Dordrecht vergaderd zijnde, ontstoken in liefde tot God en de welstand der Kerk, en wezende, na aanroeping van Gods naam...’

Steeds valt het op, hoe de afgevaardigden naar Dordt mannen van gebed waren. De tere vreze des Heeren stempelde hun leven, ook hun gebedsleven. Dus zeker ook hun ambtelijk bezig-zijn tijdens de synodale vergadering in de winter van 1618/19. Graag willen we je dat laten ‘proeven’. Tijdens de eerste zitting op 13 november 1618 horen we daar woordelijk zo bidden:

‘Aangezien alles aan Uw zegen is hangende, o Heere! Wij bidden U, dat Gij volgens Uw belofte ‘waar twee of drie in Mijn naam vergaderd zijn, daar wil Ik wezen in het midden van hen’ in deze nationale synode wilt presidieren met Uw Geest, met de Heilige Geest der waarheid en des vredes. En dewijl de Heilige Schriftuur door dezelfde Geest verklaard moet worden, door Welke zij ingegeven is, en niet verstaan kan worden, dan door zuivere gemoederen, wij bidden U, dat Gij onze gemoederen eerst wil reinigen, daarna verlichten, opdat wij Uw Heilig Woord wél verstaan, en aandachtig handelen mogen. Maak, o God, dat wij niemand door de Schriften bedriegen, noch in de Schriften dwalen mogen; maar dat wij de waarheid in de Schriften zoekende, vinden mogen, en gevonden hebbende, met standvastig geloof verdedigen. Heilig ons in Uw waarheid; geef dat wij uit één mond U grootmaken. Laat niet toe, dat in ons scheuringen

zouden wezen, maar dat wij volmaakt in één en dezelfde zin en gevoelen zijn mogen. Laat ons niet staan naar ijdele roem, elkaar tergende, elkaar benijdende, maar zorgvuldig de eenheid des Geestes door de band des vredes bewaren. Maak, dat wij altijd bedenken, dat een zodanige strijd veel beter is, die ons met God verenigt, dan die vrede, die ons van God scheidt; en dat het twee vriendinnen en tweeling-zusters zijn, de waarheid en de vrede; dat de vrede tot ons niet zal komen, indien wij de waarheid, haar zuster, niet liefhebben. Verleen ons, dat wij - terzijde gelegd hebbende de verkeerde aandoeningen - de voorgestelde zaken niet door scherpeheid van spitsvondigheden, maar door bondigheid der zaken zelf overwegen, en de bittere vlek der lasteringen met de stroom der waarachtige redenen afwassen. Geef, dat de dwalenden op de rechte weg wedergebracht worden, dat zij niet hardnekkig zijn, maar bedenken, dat de onwetendheid, erkend zijnde, de hoogste wijsheid is: en dat de waarheid wezen kan in hetgeen dat de mens ongelooflijk is, en de leugen in hetgeen, dat waarschijnlijk is, en dat de meeste victorie is, te triomferen over een afgelegde dwaling.’

Het is natuurlijk oud-Nederlands en het zijn lange zinnen. Maar in zo’n gebed ga je niet knoeien. Lees het nog maar eens aandachtig. De bedoeling was immers om je te laten ‘proeven’ van de tere aanroeping van Gods naam, die deze belangrijke ambtelijke vergadering stempelde. Je hoort hier hoe Gods knechten samen baden.

v. A.

Israël 70 jaar

Volgende week zal het zeventig jaar geleden zijn dat de onafhankelijkheid van de staat Israël werd uitgeroepen. Na vele eeuwen van ballingschap kregen de Joden in 1948 weer een eigen staat. Dat mag zeker een Godswonder worden genoemd. Inmiddels woont de helft van de Joden weer in het land van hun vaders.

C.S.L. Janse,
Apeldoorn

Voor de Tweede Wereldoorlog vond het zionistische ideaal slechts bij een minderheid van de Joden weerklank. Vooral de orthodoxe joden zagen daar niets in. De verschrikkingen van de Holocaust veroorzaakten echter een belangrijke omslag. De noodzaak van een Joodse staat werd na 1945 door de Joden sterk gevoeld en werd ook buiten hun kring breed gedeeld. In de Arabische wereld oordeelde men daar uiteraard anders over. Vandaar dat de jonge staat tal van oorlogen moest voeren met zijn vijandige burens en nog voortdurend op zijn hoede moet zijn voor allerlei moordaanslagen. Dat alles legt sinds jaar en dag een zware druk op de Israëlische maatschappij. Ondanks dat is er de afgelopen decennia veel tot stand gebracht.

Verbondenheid

Niet zonder reden is er onder ons een grote betrokkenheid bij het wel en wee van de staat Israël. Er is immers vanuit het verleden een onopgeefbare verbondenheid tussen christenen en Joden. In de Oudtestamentische bedeling heeft

het God behaagd Zich aan Abraham en zijn nageslacht te openbaren. Hun zijn de Woorden Gods toebetrouwd (Rom. 3:2). Christus is uit het volk der Joden 'zoveel het vlees aangaat' (Rom. 9:5). Maar onder de Nieuwtestamentische bedeling moest het Evangelie uitgaan over de hele wereld. 'Predikt het evangelie aan alle creaturen', zo luidde de grote opdracht (Mark. 16:15). Samen met die Joden waarvan het hart besneden is (Rom. 2:29), vormen de ware gelovigen uit de heidenen de Kerk die eenmaal zal zalig worden. Tijdens Christus' omwandeling op aarde werd Hij door het overgrote deel van Zijn volksgenoten verlaten en verworpen. Dat gold in het bijzonder wel van de godsdienstige leiders in die dagen. Voor Joden en heidenen is en blijft echter de allesbeslissende vraag: 'Wat dunkt u van de Christus? Wiens Zoon is Hij?' (Matth. 22:42).

Kloof

Op dit fundamentele punt openbaart zich vanouds een diepe kloof met de orthodoxe Joden. Het is nodig om ook daarop de nadruk te leggen. Als we alleen maar

weten van een onopgeefbare verbondenheid met het Joodse volk, dan komen we verkeerd uit. Er is sprake van een grote verbondenheid, maar tevens van een diepe kloof. Zowel ten opzichte van orthodoxe als van seculiere Joden.

Weliswaar liggen er nog rijke beloften voor Abrahams nageslacht. Dat neemt echter niet weg dat voor ieder mens en dus ook voor hen blijft gelden hetgeen Christus eens zei tot de overste der Joden, Nicodémus: 'Tenzij dat iemand wederom geboren wordt, hij kan het Koninkrijk Gods niet zien' (Joh. 3:3).

Veel christenen gaan tegenwoordig uit van een tweewegenleer. De Joodse religie geldt dan naast het christelijk geloof als een authentieke weg tot God. Maar er is slechts één Naam onder de hemel gegeven waardoor wij moeten en kunnen zalig worden (Hand. 4:12). Dat zou buiten discussie moeten staan. Het gevaar is echter reëel dat in de gereformeerde gezindte de tweewegenleer weliswaar aan de voordeur wordt afgewezen, maar door de achterdeur binnenkomt.

Volmondige erkenning

Ook na 70 jaar is de positie van Israël in het Midden-Oosten nog uitermate moeilijk. Van een volmondige erkenning van het bestaansrecht van de staat Israël is in de Arabische wereld en zeker ook bij Iran geen sprake.

Toch moet dat het uitgangspunt zijn bij een regeling van allerlei hete hangijzers. Het probleem van de Palestijnse vluchtelingen is daar een van, net als de moeilijke positie van de Arabische bevolking op de Westbank. Ook voor hun noden moet men in Israël oog hebben. De naaste is niet alleen de volksgenoot, maar ook degene die tot een volk behoort waarmee men in onmin leeft, zo leert ons de gelijkenis van de barmhartige Samaritaan (Luk. 10:29-37). De Palestijnse vluchtelingen claimen het recht op terugkeer naar hun vroegere woonplaatsen. De vluchtelingen in de strikte zin van het woord zijn overigens zo langzamerhand allemaal 70-plussers. Zo lang is het immers al geleden. Maar ook hun kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen worden als vluchteling beschouwd. Dat is niet reëel. Dat maakt het probleem alleen maar groter. Zo gaan we ook elders ter wereld niet met de vluchtelingenproblematiek om.

Moge het Israël gegeven worden de komende decennia in rust en vrede te leven. 'In alle godzaligheid en eerbaarheid' (1 Tim. 2:2). Daar ontbreekt het ook in dat land veel aan.

Artikel 1: Moeder: mooiste roeping**Artikel 2: Moeder: keuzes maken****Artikel 3: Moeder: ja maar...**

Moeder: mooiste roeping

Het is een bijzonder moment in haar leven als een vrouw moeder mag worden. Maar het is niet altijd eenvoudig om vervolgens moeder te zijn. Haar taak is ingewikkelder geworden en de status van haar werk is helaas verminderd. Waarin ligt de kracht van het moederschap?

Synodale Werkgroep
Gezin

Het lijkt wel alsof het moederschap de afgelopen jaren moeilijker is geworden. Natuurlijk is het nooit gemakkelijk geweest, maar het wordt er in deze tijd bepaald niet eenvoudiger op. Hoe komt dat?

Overheidsbeleid

P. Schalk, directeur van de RMU, denkt over deze vraag na in het boekje "Spanning tussen zorg en arbeid". Hij noemt de drang van de overheid om iedereen de arbeidsmarkt op te krijgen: 'Het aantal gehuwde vrouwen dat op de arbeidsmarkt participeert, is sterk toegenomen. Toch zijn er nog steeds veel vrouwen die kiezen voor de zorg voor hun gezin. Dat wordt op alle mogelijke manieren ontmoedigd. In de Tweede Kamer worden deze vrouwen zelfs aangemerkt als onbenut arbeidspotentieel. Door de toename van het aantal werkende moeders is de maatschappelij-

ke waardering voor het werk van de huismoeder afgenomen. De gedachte leeft dat je als huismoeder maatschappelijk gezien niet meer meetelt'.

Omdat de samenleving negatiever over het moederschap is gaan denken, heeft het moeder worden in deze tijd een grote impact op vrouwen dan vroeger. Ook in de gereformeerde gezindte is de visie op het moederschap aan het veranderen. Schalk: 'Jonge echtparen voelen de druk van de omgeving om beiden te (gaan) werken. Dat is de sociale druk! Daarnaast ervaren zij ook steeds sterker de financiële druk. Een eengezinswoning is nu eenmaal bijna niet te bekostigen met één salaris. En daarnaast is er bij veel echtparen de wens om aan beide partners de mogelijkheid te bieden kennis en ervaring in te zetten in arbeid en beroep. De zoektocht naar de juiste balans in gezin en arbeid zorgt er-

voor dat dit als een spannende combinatie wordt ervaren.'

Motieven

Ds. M.J. Kater schrijft in het genoemde boekje van de RMU dat het belangrijk is om eerst de motieven te onderzoeken, voordat er een beslissing ten aanzien van de combinatie arbeid en gezin genomen wordt: 'De mens wordt heel gemakkelijk meegenomen door een geest van materialisme en individualisme. Wie als vrouw aangepraat krijgt dat ze zielig is, omdat ze zichzelf binnen het huwelijk niet kan ontplooien wanneer het moederschap haar hoofdtaak is, mag zich gesteund weten door Gods eigen woorden in het vervullen van haar roeping. Wie als vrouw daarentegen aangepraat krijgt dat haar enige recht het aanrecht is, krijgt van de Heere wel meer ruimte om haar vrouw-zijn te ontplooien ten dienste van het Koninkrijk van God, in breder verband dan het eigen gezin'.

Keuzes maken

Wat kan helpen om tot een juiste keuze te komen? Zijn er op grond van Gods Woord richtlijnen te geven die hierbij kunnen helpen? Ja, heel duidelijk! Hierover de volgende keer meer.

Laat in ieder geval nu al duidelijk zijn, dat het moederschap geen keuze is, maar een blijvende, goddelijke roeping. De kracht van het moederschap ligt in het gehoor geven aan deze roeping, in afhankelijkheid van de Heere Die roept. Deze hoge roeping vraagt om toewijding, met hart en ziel. Als een moeder ziet hoe ontzettend belangrijk en waardevol ze is voor het gezin, zal ze in haar moederschap vervulling en een doel in haar leven vinden. Tegen de tijdgeest in. God is immers - met eerbied gesproken - haar Werkgever en een betere Werkgever kun je niet hebben. Moeders staan in dienst van God. Dat vraagt om dienstbare moeders. Daar rust volgens Psalm 128 zeker zegen op! De 'belofte van God' in deze psalm, waarmee het jonge bruidspaar de kerk uit ging na de huwelijksdienst, zijn we in de weerbarstige huwelijkspraktijk toch niet vergeten?

Synodale Werkgroep Gezin, reacties zenden aan: akarens@kliksafe.nl

'We zoeken een kerk
die bij ons past.'

Gemeente-zijn in de 21ste eeuw [5]

De duivel is een liefhebber van twist en tweedracht,
haat en nijd. Hij weet dat hij dit vuur het beste kan
stoken met hoogmoed en hij zal proberen ons aan te
zetten om minachtend op ambtsdragers of op hen
die de Heere vrezen neer te zien.

ds. C.J. Meeuse,
Arnhemuiden

9. We dienen kennis te hebben van de listen van de duivel die de gemeenten wil verwoesten.

Het is opmerkelijk dat zoveel ambtsdragers en gemeenteleden zich gemakkelijk een middel laten maken in zijn klauwen om de gemeente stuk te maken. We mogen de duivel geen plaats geven in de gemeente, zo schreef Paulus (Ef. 4:27). Onder de schone schijn van een betere waarheid worden mensen in verwarring gebracht en afgetrokken om de 'oude paden' te verlaten. Het remonstrantisme komt telkens in een nieuw gewaad. Een vrij aanbod van genade wordt dan ingewisseld voor een eigenwillekeurige godsdienst die het ware Evangelie ondermijnt en vervangt door een wettisch doe-het-zelf geloof. Dit holt het gemeenteleven uit en vervreemdt jongeren van hun wortels. De duivel komt hier als een engel des lichts, maar de verwoesting die hij aanricht, moet ons aanzetten om het fundament van het ware Evangelie des te beter te onderzoeken en te beproeven.

Van de vele middelen die de tegenstander van Gods Kerk nu ook ten dienste staan, noem ik het individualisme. Het is een levenswijze waarbij de gemeenschap er minder toe doet. Ieder gaat zijn eigen weg en men maakt zelf uit wat men waar of goed vindt. Er is weinig of geen vertrouwen in 'de oude waarheid', het lezen van oudvaders raakt in onbruik en de kerkgeschiedenis raakt in diskrediet. Er is een afkeer van wat men collectivisme noemt, hoewel men massaal voor dit individualisme kiest. Hoe opmerkelijk! Je ziet zo mensen andere keuzes maken en men zegt zelfs wel letterlijk: 'We zoeken een kerk die bij ons past'. Hierbij hoort een nieuwe mening over allerlei zaken, zoals huwelijk en echtscheiding, het krijgen van kinderen, opmaak en kleding, de rustdag en het kerkbezoek, sport en spel, amusement en film. Men kiest voor eigen wijsheid, maar dat is geen ware wijsheid.

Wat moet er toch van ons kerkelijk leven worden in de 21ste eeuw? Nodig is het werk van de Heilige Geest Die wederbaart tot een godzalig leven. Er zijn beloften die

ons verwachting mogen geven: God gaat nog door met Zijn kerkvergaderend werk, want de zon en de maan schijnen nog: 'Zij zullen U vrezen, zolang de zon en maan zullen zijn, van geslacht tot geslacht' (Ps. 72:5).

10. Christus' tegenwoordigheid kan in de gemeente niet gemist worden.

In iedere periode van de kerkgeschiedenis moeten we zoeken naar het werk van de Koning der Kerk. Het gaat om Zijn gemeente, die soms in tijden van vervolging verborgen is, maar die er toch altijd geweest is en altijd zijn zal. Maar als het gaat om Christus' werk, dan gaat het ook om Zijn nabijheid. Asaf leerde al dat je ver van het heiligdom uitglijdt (Ps. 73:1) en dat het goed is om nabij God te wezen (Ps. 73:28). We spreken erover bij het Heilig Avondmaal, waar Christus geestelijk tegenwoordig wil zijn als het naar Zijn wil rein bediend wordt. En in de prediking wil Hij ook tegenwoordig zijn, in het gewaad van Zijn Woord. Maar wordt nog beseft wat Zijn afwezigheid en Zijn tegenwoordigheid inhouden en hoe deze beleefd worden? Als godsdienst verschaalt tot beschouwing en men zich al redenerend een weg baant, dan is er geen volgen van de goede Herder en geen oprechte vreugde en blijdschap in de Heere. Dan is alles koud en leeg. Dan wordt aan de jeugd een leeg testament nagelaten. Daar prikken ze doorheen. Wat moeten zij met een voze godsdienst die geen waarde heeft en geen kracht geeft?

We weten van Christus' dreiging van ons weg te gaan als bekering achterwege blijft: 'Gedenk dan waarvan gij uitgevallen zijt, en bekeer u, en doe de eerste werken; en zo niet, Ik zal u haastelijk bij komen, en zal uw kandelaar van zijn plaats weren, indien gij u niet bekeert' (Openb. 2:5). Als het werk van de bekering doorgaat en zichtbaar wordt, dan is er een godzalig leven en dan is er tegenstand van de boze en zijn handlangers. Laat het ons niet bevreemden. Christus' gemeente is een vervolgd gemeente: 'En ook allen die godzalig willen leven in Christus Jezus, zie zullen vervolgd worden' (2 Tim. 3:12). Maar het gaat goed met Zijn gemeente. Hij heeft ze de belofte gegeven bij haar te blijven. Ik hoop dat het uw vreugde en moedgeving is: 'En zie, Ik ben met ulieden al de dagen tot de voleinding der wereld. Amen' (Matth. 28:20).

(slot)

De taal der bevinding [29]

Uur der minne

Nogal eens wordt de uitdrukking gebezigd 'het uurtje der minne'. Het is een uitdrukking die in Gods Woord zo niet letterlijk voorkomt. Wel lezen we van 'de tijd der minne' en wel in de profetie van Ezechiël: 'Als Ik nu bij u voorbijging, zag Ik u, en zie, uw tijd was de tijd der minne; zo breidde Ik Mijn vleugel over u uit en dekte uw naaktheid; ja, Ik zwoer u en kwam met u in een verbond, spreekt de Heere HEERE, en gij werdt Mijne' (16:8).

ds. J. Schipper,
Scherpenzeel

Op het vlakke des velds

De Schrift spreekt hier over het geestelijk huwelijk. Anders gezegd: in het uur der minne gaat de Heere de wedergeboren zondaar ondertrouwen in geloof, in gerechtigheid en in liefde. De kanttekeningen (nr. 23) spreken hier ook over: het is het geestelijke huwelijk, hetwelk Hij uit enkel genade en liefde heeft aangegaan met Zijn volk, dat Hij van alle andere volken der aarde heeft afgezonderd en waarmee Hij een verbond der genade in de Messias heeft opgericht. De 'tijd der minne' in Ezechiël is dus niet gelijk aan de wedergeboorte, want een pasgeboren baby kan niet trouwen. En het gaat in Ezechiël 16 duidelijk over een pasgeboren kind, dat geworpen is op het vlakke des velds, vertreden zijnde in zijn geboortebloed.

Levendgemaakt

Wat is er met dat kind gebeurd? Wel, dat kind is opgezocht door de Heere: 'Als Ik bij

u voorbijging, zo zag Ik u, vertreden zijnde in uw bloed, en Ik zeide tot u in uw bloed: Leef; ja, Ik zeide tot u in uw bloed: Leef' (16:6). Zo'n kind, liggend in de zonnehitte en tot niets in staat, is aan het wild gedier te overgeleverd. Niemand ontfermt zich over dat kind. Zo vindt nu de Heere een onbekeerd mens: de dood voor ogen en hij kan zichzelf niet helpen. Maar dan het wonder: God komt voorbij! Hij gaat Zich ontfermen over dit ellendige schepsel. Hij slaat Zijn oog, vol eeuwigheidsliefde, op dat kind. En wat zegt Hij dan? 'Leef!' En dat wordt nog een keer herhaald: een onberouwelijke belofte in de vorm van een bevel. Hier hebt u het beeld van de noodzakelijke wedergeboorte. En dat uur van de wedergeboorte mogen we wél noemen het uur van Gods welbehagen. Van het 'uur der minne' is echter sprake als die uitverkoren en in de tijd opgezochte zondaar in de bewustheid van het geloof het eigendom van de Bruidegom wordt.

Huwelijksliefde

De wedergeboorte is de hoofdzaak, maar het bewerkt de noodzaak om bekleed te worden met de bedekkende gerechtigheid van Christus. Immers, die levendgemaakte zondaar is met alle ontvangen genade nog naakt en bloot (7b). Dat zal zo iemand door de ontdekking des Geestes ook meer en meer gaan inleven. Die tweede voorbijgang wordt zo noodzakelijk in zijn leven. En als dat nu mag gebeuren, dán kunnen we spreken van 'het uurtje der minne': het is de tijd van de huwelijksliefde; de bewuste overgang in het huwelijksverbond. Dan wordt het waar, wat de bruid door genade mag zeggen: 'Mijn Liefste is mijne en ik ben Zijne, Die weidt onder de leliën' (Hoogl. 2:16).

Comrie

Ook Alexander Comrie spreekt diverse keren over 'het uur der minne'. En ook Comrie, toch niet de eerste de beste, gebruikt deze term nogal eens voor het uur der wedergeboorte. Hij doet dat bijvoorbeeld in het 'ABC': 'U bent ten enenmale niet in staat om uzelf uit deze toestand te verlossen of de losprijs ook maar enigszins te voldoen. Het is waar, zegt de mens, engelen noch mensen zijn in staat om doden levend te maken. Al zou het mogelijk zijn de hemel te verkrijgen door een goed en zuiver verlangen, dan zou het voor mij nog onmogelijk zijn. Dat is net zo onmogelijk als het voor een Moorman onmogelijk is om zijn huid te veranderen en voor een luipaard zijn vlekken. Maar, o God, ik lig hulpeloos, radeloos en machteloos in mijn bloed te wentelen, zonder dat iemand met een oog van medeliden naar mij omziet. O, laat mijn tijd toch een tijd der minne mogen zijn, wilt U innerlijk over mij bewogen zijn. Breng al Uw erbarmen nu bijeen en zeg tegen mij: In uw bloed, leef, ja leef!'

Ook in de 'Eigenschappen' van Comrie lezen we van de tijd der minne als het uur van Gods welbehagen, alsmede in Zondag 6 van zijn Catechismus. Wij houden het echter, ziende op de inhoud van Ezechiël 16, op die nadere weldaad in het leven van Gods uitverkoren en opgeraapte zondaar, wanneer de Heere Zijn vleugel over hem uitbreidt en zijn naaktheid bedekt met het smetteloze bruiloftskleed van Zijn gerechtigheid.

Volmaakt

P.C. Beeke, Middelburg

**'Ik ben toch niet volmaakt?!'
Boze reactie van een kind
dat op het matje geroepen is.
Nee, volmaakt is geen kind
(of ouder) is volmaakt meer.
Die kroon is van ons hoofd
gefallen.**

Gods weg (met jou) is wél volmaakt. Adam en Eva werden volmaakt geschapen. 'God zag al wat Hij gemaakt had, en ziet, het was zeer goed.' Toen kwam de zondeval: rampzalig keerpunt. Sindsdien worden er alleen ónvolmaakte kinderen geboren. Op Eén na: 'En Hij (Jezus) was hun (Zijn ouders) onderdanig'. Altijd gehoorzaam, tot de dood, ja, de dood des kruises. De mensen gelijk, maar zonder één zonde. Hoor Zijn stem: 'Weest gijlieden volmaakt, gelijk uw Vader, Die in de hemelen is, volmaakt is' (Matth. 5:47).

Hitler wilde een hemel op aarde. Een perfect volk, het volmaakte Germaanse ras. Daar paste Anne Frank, het meisje in het Amsterdamse Achterhuis, niet bij. Zij moest met zes miljoen andere Joden uit de weg geruimd worden. Die massamoord, de Holocaust, mogen we nooit vergeten. De volmaaktheid is nu verder weg dan ooit.

In de gerestaureerde synagoge in Middelburg is een stukje muur expres overgeslagen. Wel opgebouwd, maar niet vol-maakt. Dat betekent: let op, de tempel zal nooit áf zijn. 'Dat gebeurt pas als de Messias komt'. Het gebroken glas op Joodse bruiloften betekent geluk en tegelijk: on-volmaaktheid.

Beneden zal de ware gelukzaligheid niet gevonden worden. Goed om aan te denken, elke dag. Ook op de trouwdag. Kan het nog anders worden? Ja, als de

Messias in jouw leven komt. Als Hij de breuk met God komt te herstellen. 'Zalig zijn de reinen van hart; want zij zullen God zien'. Waar dan? In het nieuwe paradijs. Vroeger zondige, onreine kinderen en ouders. Nu volmaakt gelukkig. 'En gij zijt in Hem volmaakt' (Kol. 2:10).

Hoe kan dat? 'De wet des HEEREN is volmaakt, bekerende de ziel'. Leestip: Psalm 19.

vervolgverhaal

19

Palko de kleine evangelist

J.W. van den Berg

Veel later dan gewoonlijk gaat Palko terug naar de hut. Hij legt een vuur aan en maakt het eten klaar.

Hij vergeet dat hij na het ontbijt niets heeft gegeten dan een handvol aardbeien. Zijn hart is zo vol vreugde en blijdschap over wat hij gelezen heeft, dat hij geen trek in eten heeft. Jezus leeft! Hij is opgestaan uit het graf waarin Hij gelegd was. Dat zal hij straks aan grootvader vertellen.

Stil zit hij bij het vuur en wacht tot het eten gaar is. 't Is net alsof de Heere Jezus in de hut is. Zou dat kunnen? Zou Hij bij hem willen blijven, waar hij ook heengaat? En als grootvader straks komt en oom Martin, zou de Heere Jezus dan niet weg-

gaan? Grootvader zegt weleens een lelijk woord en Lesina is nooit echt blij.

Als de oude Juriga eindelijk arriveert, is hij in een vreselijk slecht humeur en behoorlijk dronken. Hij heeft een groot deel van de middag in de herberg doorgebracht. Hij scheldt op Palko en weigert te eten. Als hij zonder zich uit te kleden op bed rolt, zegt Palko heel timide: 'Grootvader, denk toch om uw goeie kleren'. Met moeite komt Juriga overeind en geeft de jongen zo'n klap in zijn gezicht dat deze huilend de hut uitvlucht. Als hij tien minu-

ten later terugkomt, is z'n wang nog rood. Juriga slaapt al en zonder bezwaar doet Palko zich tegoed aan de stampot die hij heeft klaargemaakt. En hoewel hij het zout heeft vergeten en het eten koud is geworden, smaakt het hem voortreffelijk. 'Heere Jezus, wilt U alstublieft vannacht bij me blijven?' vraagt hij als hij gaat liggen. 'Ik kan U niet meer missen'. Laat in de morgen ontwaakt de oude Juriga met een flinke hoofdpijn. Het eerste wat hij ziet, is het knetterende vuur op de haardplaats en daarvoor Palko, zijn arm rond Dunaj's hals.

Boekennieuws

"Onverhinderd. De voortgang van het Evangelie in de wereld", drs. J.H.C. Kooijman en drs. P.C. van Olst (red.), uitg. Zending Gereformeerde Gemeenten, Woerden; 496 pag.; € 19,95; bestellen via www.zgg.nl

Onverhinderd. De voortgang van het Evangelie in de wereld

Een zendingsboek! Moet dit niet onze aandacht trekken? Het is immers de opdracht van de Koning van de Kerk: 'gaat dan henen, onderwijst al de volken! ZGG heeft een kloek werk uitgegeven van bijna 500 bladzijden. De titel is bijzonder: "Onverhinderd". De ondertitel luidt: "De voortgang van het Evangelie in de wereld". In de gebroken wereld waarin wij met elkaar leven, mag de boodschap van zonde en genade klinken. Is dat geen wonder?

Al bladerend valt op hoe verzorgd het boek is. Er is een duidelijke structuur, met allemaal korte hoofdstukken van zo'n vijf bladzijden, en niet te vergeten... talrijke illustraties. Dat maakt het boek erg handzaam, leesbaar en aantrekkelijk. Het is de samenstellers gelukt een structuur te vinden om in één boek de hele breedte van de zending weer te geven. De medewerkers zijn wel meer dan veertig (oud-)zendingswerkers en predikanten. Zij hebben geschreven vanuit Bijbels, dogmatisch, historisch, eschatologisch, kerkelijk, diaconaal, cultureel, strategisch en persoonlijk perspectief. Onder ieder perspectief vinden we theoretische, maar ook meditatieve en praktische hoofdstukken, heel aardig

aangegeven met pictogrammen van een hoofd, hart of hand. En de illustraties? Dat zijn er te veel om te tellen! Kortom..., "Onverhinderd" is een boeiend lees- en kijkboek geworden voor alle met de zending meelevende gemeenteleden en doopleden. Als het goed is, moet de zielenneed van miljarden wegstervende medemensen in andere werelddelen ons toch op het hart wegen! Laten we het maar betonen, in stilte op de knieën, in het openbaar door mee te leven met ZGG en bijvoorbeeld de komende zendingsdag in Gorinchem te bezoeken, en... door u in alle rust te laten informeren middels het lezen van "Onverhinderd".

H.J. Agteresch, Capelle aan den IJssel

"Komt Jezus snel terug? Een nuchtere kijk op eindtijdverwachtingen", dr. Dirk Visser, uitg. Brevier, Kampen; 223 blz.; € 19,90.

Komt Jezus snel terug? Een nuchtere kijk op eindtijdverwachtingen

Dr. Dirk Visser, emeritus predikant in de Christelijke Gereformeerde Kerken, promoveerde in 2002 op een onderzoek naar de toekomstverwachting in Paulus' brieven aan de Thessalonicenzen. Zijn nieuwe boek is -wat het eerste deel betreft - een vereenvoudigde versie van zijn proefschrift. Verder is het uitgebreid met aandacht voor andere aspecten van de wederkomst rondom de vraag wanneer Jezus terugkomt. Deel drie en vier van het boek gaan uitsluitend over de vragen met betrekking tot het volk Israël in Gods toekomstplan. De helft van het boek is aan deze vragen gewijd. Het gaat over Abraham, de landbelofte en de nieuwe tempel. Uiteraard komt hier ook aan de orde wat Paulus over Israël schrijft in de Romeinenbrief.

Dr. Visser schrijft: 'Er klinkt een kakofonie van stemmen over het duizendjarig rijk en over de toekomst van Israël. Ik heb vooral aandachtig naar de Schriften willen luisteren. En dan moet ik concluderen dat God trouw blijft aan Zijn verbond met Abraham. Daarom blijft Israël Zijn uitverkoren volk, en zullen alle volken op aarde worden gezegend'.

Van hieruit relateert dr. Visser de bijzondere positie van Israël: 'Dé doorbraak in de geschiedenis is de komst van Christus. In Hem valt de wezenlijke scheiding, voor Jood én heiden. Ik laat kerk en Israël naast elkaar staan. Ze zijn moeilijk onder één noemer te brengen. In wezen blijkt er geen verschil tussen Joden en niet-Joden, zowel in het zondaar zijn als in het begenadigd worden. Christenen zijn alleen wezenlijk verbonden met Joden die Christus hebben aanvaard. Het gaat voor Joden én niet-Joden om een geloofsrelatie met Christus. Allen die in Hem zijn ingelijfd, zijn één met elkaar'.

Vanuit Romeinen 11:25-26 over 'heel Israël dat zal zalig worden' wijst hij op uitleggers die stellen dat de apostel hier met 'heel Israël' het nieuwe Israël bedoelt: het Godsvolk van alle Joden en niet-Joden die in Jezus geloven. De visie van de schrijver op Israël blijkt heel duidelijk uit de twee volgende citaten.

'Voor Israël als volk valt er geen nieuwe heilstijd meer te verwachten, met een koning uit de dynastie van David en een nieuwe tempel in Jeruzalem. Jezus Christus is immers die koning en de ware tempel. Bij Zijn wederkomst zullen allen die in Hem geloven de nieuwe aarde beërven en het nieuwe Jeruzalem mogen binnengaan'.

'Wij moeten geen duizendjarig vrederijk verwachten, waarin alles draait om het herleefde volk Israël. De wereldgeschiedenis komt ten einde met de komst van Gods koninkrijk, ingeluid door de komst van de Heere Jezus Christus'.

Dr. Visser schreef een leerzaam en boeiend boek. De moeite waard om ter hand te nemen, ook al deel je sommige opvattingen niet met de schrijver.

ds. C.G. Vreugdenhil, Houten

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Aangenomen:

Naar Alblasserdam,
ds. C. Sonneveld te Krabbendijke;
Naar Kampen,
ds. D.W. Tuinier te Waarde.

Beroepen:

Te Randburg (ZA),
ds. J.M.D. de Heer te Middelburg-Centrum.

Bedankt:

Voor Hilversum, ds. A.T. Huijser te Sliedrecht;
Voor Middelburg-Zuid,
ds. G.W.S. Mulder te Zoetermeer;
Voor Puttershoek,
ds. B. Labee te Veenendaal.

AANGEPASTE KERKDIENTST TE GENEMUIDEN

Zaterdag 12 mei wordt in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Genemuiden een aangepaste dienst gehouden voor mensen met een verstandelijke beperking. Tevens sluiting van het aangepaste catechisatieseizoen. In deze dienst, die om 14.30 uur begint, hoopt ds. C. Hogchem voor te gaan. U bent allen van harte uitgenodigd.

VERSLAG VERGADERING CLASSIS RIDDERKERK 20 JANUARI 2018 TE RIDDERKERK.

Ds. G.J. van Aalst verricht de opening op de gebruikelijke wijze. Behalve de afgevaardigden zijn ds. M. Karens en enkele leden van de PS-begeleidingscommissie aanwezig. Preses van deze vergadering is ds. M.H. Schot. Gemeld wordt dat de gemeente Nieuw-Beijerland een nieuw kerkorgel in gebruik genomen heeft en dat ouderling Kroon van Oud-Beijerland mocht gedenken 25 jaar ouderling te zijn. In beslotenheid werden drie appelschriften behandeld. Het verzoek van de kerkenraad van Sliedrecht om buiten de classis Dordrecht een financiële bijdrage - in verband met de noodzakelijke uitbreiding van haar kerkgebouw - te mogen vragen, wordt positief beantwoord. Het verzoek van de kerkenraad van Zwijndrecht om aan het begin van de leesdiensten het votum te mogen uitspreken door te sturen naar een

meerdere vergadering, wordt niet gehonoreerd. Het is aan de plaatselijke kerkenraad hierin een beslissing te nemen binnen het kader van synodale richtlijnen hiervoor. De kerkenraad van Nieuw-Beijerland is teleurgesteld over de wijze waarop door de bestuurder van het Speciaal Onderwijs In Barendrecht is gereageerd op vragen over het gebruik van de ongewijzigde Statenvertaling op de scholen. De classis staat van harte achter de visie van de kerkenraad en steunt hen in het nemen van vervolgstappen. De preses spreekt zijn blijdschap uit over de komst van ds. J. van Rijswijk naar Oud-Beijerland. De consulentenschappen worden als volgt verdeeld.

Gemeente:

Alblasserdam:

Goudswaard:
H.I. Ambacht
Klaaswaal:
Nieuw-Beijerland

Oud-Beijerland:
Puttershoek:
Ridderkerk:

Ridderkerk-Slikkerveer
Zwijndrecht

De emeritus predikanten kunnen en willen praktisch heel wat hulpdiensten verrichten. Zij kunnen echter formeel geen hulpconsulent zijn. Gevraagd wordt of de stukken voortaan niet digitaal kunnen worden aangeleverd en verspreid. Dit wordt een aandachtspunt in een volgende vergadering. Ouderling A. de Blois uit Zwijndrecht eindigt de vergadering op de gebruikelijke wijze.

N.J. Teerds, scriba

VERSLAG AFSCHIEDSDIENST DS. G. HOOGERLAND

Ds. G. Hoogerland heeft dinsdagavond

Consulent

ds. M.H. Schot
(hulpdiensten)
ds. B. van der Heiden)
ds. J. van Rijswijk
ds. G.J. van Aalst
ds. J. van Rijswijk
ds. J. van Rijswijk
(hulpconsulent)
ds. G.W.S. Mulder)
ds. M.H. Schot
ds. M.H. Schot
ds. M.H. Schot
(hulpconsulent)
ds. A.T. Huijser)
ds. J. van Rijswijk
ds. J. van Rijswijk
(hulpdiensten)
ds. J.W. Verweij).

24 april afscheid genomen van onze gemeente met de woorden uit Matthéüs 28:20: 'En zie, Ik ben met ulieden al de dagen tot de voleinding der wereld. Amen'. Het thema van de prediking was 'Jezus' belofte bij Zijn afscheid'.

Een troostvolle belofte

Jezus zoekt Zijn discipelen op en geeft hen een opdracht. Aan alle volken moet het Evangelie gepredikt worden. Maar, hoe kunnen de discipelen deze opdracht uitvoeren? In zichzelf hebben ze geen macht. Jezus spreekt echter over Zijn macht en geeft hen deze belofte.

'Ik'. Jezus bemint Zijn Kerk. Hij heeft hen gekregen van de Vader. En... Hij wilde hen hebben. Hij heeft Zichzelf gegeven tot een zoenoffer voor hun schuld. Als Overwinnaar is Hij opgestaan uit de dood. Déze Middelaar hebben de discipelen leren kennen. Wonderlijk. De deuren waren gesloten, maar Hij kwam bij hen en toonde Zijn doorboorde handen. In Zijn wonden hebben zij de vrijspraak van hun schuld gezien. Nu staat Hij voor hen om afscheid te nemen met deze belofte. Dat kunnen wij niet; afscheidnemen van de gemeente en tegelijk beloven dat we blijven. Maar Jezus heeft twee naturen. In Zijn menselijke natuur gaat Hij naar de hemel, maar in Zijn goddelijke natuur zal Hij blijven. 'Ik ben met ulieden'. Hij wás er altijd en blijft er altijd. 'Ulieden'. Dat sluit de discipelen en heel de Kerk des Heeren in. Als Hij deze belofte in de gemeente van Stolwijk wáár-maakt - wat er ook verandert op aarde - dan hebben we altijd deze Meester.

'Ik met u'. Dat wijst op Zijn Naam Immanuël: God met ons. Hoe is Hij dan met hen? Met Zijn Godheid: (onveranderlijk), majesteit: (beschermend), genade (tegenover onze schuld) en Geest (overtuigend en ontdekkend).

Een duurzame belofte

'Al de dagen'. In de hemel behartigt Hij uw belangen. Door het geloof aanschouwen wij Hem. Gods kinderen hebben hier een strijd. Maar: in die strijd ben Ik met ulieden om u de overwinning te geven. 'Tot de voleinding der wereld'. Er zal altijd een

Kerk zijn. Ook als er verdrukking komt. Als de Middelaar wederkomt om Zijn Kerk tot Zich te nemen, dan is hun strijd ten einde. Die tijd komt. Dan bent u eeuwig bij uw Koning. Nu wij afscheid nemen, gaat een nietig mens-kind weg. Maar Hij blijft. Mocht Hij geven dat de gemeente blijft bij de zuiverheid van het Woord, dat u een biddende gemeente mag zijn en dat er rijke genade in de gemeente openbaar komt. De dienst des Heeren is een zalige liefdedienst. De achterliggende zes jaren hebben we nooit bedrog in Zijn mond gevonden. Bij ons wel. Maar bij Hem nooit. Zoek Hem en leef!

Na de preek sprak ds. Hoogerland enkele woorden tot de gemeente en de kerkenraad, genodigden en familieleden. Vervolgens werd hij toegesproken door ds. G.W.S. Mulder namens de classis Gouda en de particuliere synode Noord-West. Ouderling J.P. Blokland sprak namens de gemeente en de kerkenraad. Tenslotte werd ds. Hoogerland Psalm 134:3 toegezegd.

Namens kerkenraad Gereformeerde Gemeente Stolwijk,
J.J. Hoogerbrug, scriba

VERSLAG BEVESTIGING EN INTREDE DS. G. PATER TE OUDDORP

28 maart 2018 was een historische dag voor de Gereformeerde Gemeente van Ouddorp. Voor het eerst in haar 88-jarig bestaan ontving ze een eigen herder en leraar in de persoon van ds. G. Pater. Beide diensten, bevestiging en intrede, werden gehouden in de Eben-Haëzerkerk van de Hersteld Hervormde Gemeente van Ouddorp. Door de kerkenraad van de HHG is het kerkgebouw geheel belangeloos ter beschikking gesteld. In de middagdienst verbond ds. G. Pater zich aan onze gemeente in een bevestigingsdienst, die geleid werd door onze consulent, ds. K. Boeder.

Ds. Boeder nam als tekstwoord Johannes 17:20: 'En Ik bid niet alleen voor dezen, maar ook voor degenen, die door hun woord in Mij geloven zullen.' Het thema was: 'Christus' gebed voor Zijn Kerk', met twee aandachtspunten, 1. voor de prediker en 2. voor de hoorder. De bevestiger eindigde deze voor prediker en hoorder bemoedigende boodschap met de wens en bede dat de Heere ds. Pater wilde gebruiken als een middel in Zijn hand tot uitbreiding van Zijn Koninkrijk, maar bovenal tot verheerlijking van Zijn Naam.

Na de lezing van het Formulier om de dienaars des Woords te bevestigen, klonk op de hem gestelde vragen het plechtig 'Ja ik, van ganser harte' uit de mond van ds. Pater, waarmee hij zich aan de gemeente verbond. Ds. Boeder sprak hem vervolgens met harte-

lijke woorden toe en liet vervolgens ds. Pater toezingen Psalm 20:1.

Ds. Pater deed in de avonddienst intrede met de woorden uit Lukas 12:32: 'Vrees niet, gij klein kuddeken, want het is uws Vaders welbehagen, ulieden het Koninkrijk te geven.' Het thema was: 'Het Woord van de Opperherder'. De dominee bepaalde ons bij drie aandachtspunten: 1. het wijst ons op een kleine kudde, 2. om niet te vrezen en 3. het wijst op 's Vaders welbehagen. In zijn voorwoord verklaarde ds. Pater de weg waardoor de Heere hem aan Ouddorp heeft verbonden.

De tekst spreekt van een klein kuddeken, dat eigendom is van Christus. Door onze diepe val in Adam zijn we van nature geen onderdeel van deze kudde. Om tot de kudde van Christus te mogen behoren is een Goddelijk begin noodzakelijk, de wedergeboorte. Maar er zijn ook standen in het genadeleven, er zijn lammeren en schapen.

De vijand heeft het gemunt op het levende Kind, daarom het troostvolle Woord 'vrees niet'. Er zijn altijd vijanden in de buurt van de levende Kerk. Gods kinderen hebben door en in Christus een God in de hemel. Gods kinderen behoeven niet te vrezen, want het is des Vaders welbehagen hunlieden het Koninkrijk te geven. Met alles wat ze meemaken, komen ze thuis, de oorsprong ligt in het liefdehart Gods. Zalig worden komt bij God vandaan.

Ds. Pater werd toegesproken door ds. P.D. den Haan namens de classis Tholen en de Particuliere Synode Zuid, door dhr. B. Brand, die namens de burgerlijke gemeente Goeree Overflakkee een welkomstboodschap voorlas van burgemeester mevr. A. Grootenboer-Dubbelman en door ds. D. Zoet namens de plaatselijke kerken. Als laatste sprak ouderling A. van den Berg. Hij mocht een hartelijke groet overbrengen van ds. P. Blok en las een bericht voor van ds. A.H. Verhoef uit St. Catharines (Canada). Daarna sprak Van den Berg namens kerkenraad en gemeente een hartelijk welkomstwoord tot ds. Pater en zijn gezin. De HEERE heeft grote dingen bij ons gedaan; dies zijn wij verblijd. Hij regeert. Ds. Pater werd tenslotte Psalm 122:3 toegezegd, waarna hij voor het eerst als eigen herder en leraar de zegen op de gemeente legde.

Kerkenraad Gereformeerde Gemeente te Ouddorp

PINKSTEREN EN ZENDING

Eind jaren '20 van de vorige eeuw maakte een gemeente kort na Pinksteren fl. 15,25 over naar de Commissie der Zending, de

voorloper van ons zendingsdeputaatschap. De penningmeester schreef als reactie in De Saambinder: 'Misschien zegt u: 't is niet veel. Wij zijn de gemeente in de eerste plaats dankbaar voor de daad, want zij openbaart liefde voor de zending en in de tweede plaats voor 't bedrag, 't Zou een voorrecht zijn, zoo elke gemeente iets deed, dan zou de zendingsgedachte levendig blijven.'

Welnu, we mogen vaststellen dat de Pinkstercollecte ondertussen in veel gemeenten een vaste plaats heeft gekregen. De prediking over het wonder van Pinksteren gaat in veel gemeenten gepaard met de bede of de Heere met de Geest van Pinksteren ook wil werken op de zendingsvelden. En naast het gebed wordt het meeleven ook tastbaar door het afzonderen van onze gaven voor dit werk.

Wat een verwaardiging dat wij in ons land al zo lang onder dit Woord mogen leven! Het maakt onze verantwoordelijkheid naar onze naaste ver weg bepaald niet kleiner. Ook niet in het geven van onze gaven. Laten we daar steeds van doordrongen blijven en laten we het ook onze kinderen leren!

Zendingswerkers gaan niet uit op eigen initiatief, maar in opdracht van de Koning van de Kerk. Ze worden uitgezonden vanuit de plaatselijke gemeente, namens het geheel van onze gemeenten. Zo maken we allen deel uit van het thuisfront van de zending. Met vrijmoedigheid bevelen we daarom de Pinkstercollecte in uw aller mildadigheid aan. Laat zo ook in 2018 de zendingsgedachte levendig blijven!

ds. G.W.S. Mulder,
voorzitter deputaatschap zending

BIJDRAGE UITBREIDING KERKGEBOUW SLIEDRECHT

Na toestemming van de classis Dordrecht is door onze kerkenraad een brief naar alle zustergemeenten verstuurd waarin om een financiële bijdrage voor de uitbreiding van ons kerkgebouw is gevraagd.

Van diverse gemeenten mochten wij al een bijdrage ontvangen. Via deze weg willen wij de betrokken kerkenraden hiervoor hartelijk bedanken.

Het heeft ons goedgedaan om op deze manier de verbondenheid van de gemeenten te ervaren.

Namens de kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente van Sliedrecht,
H. Kroon, scriba

MUTATIE KERKELIJK JAARBOEK 2017

Pag. 58, PREDIKANTSWEDUWEN

Het adres van mevr. P. Terlouw-van der Wind is nu: Paddeweg 18, 2992 CL Barendrecht, tel. (0180) 745244.

Berichten

JEUGDWERKDAG

Op vrijdag 1 juni organiseert de Jeugdbond Gereformeerde Gemeenten een Jeugdwerkdag in Rotterdam. Het thema is 'Ere Wie ere toekomt'. Waar draait het om in het jeugdwerk? Alles wat wij met onze jongeren doen moet gericht zijn op de eer van God: bidden, zingen, Bijbellesen... Maar hoe doe je dat? In de centrale lezing zal ds. G.J. van Aalst ingaan op deze vraag. Daarnaast worden er diverse workshops gehouden. We heten ieder die betrokken is bij het jeugdwerk, van harte welkom. Aanmelden kan via www.jbgg.nl/jeugdwerkdag

Datum: vrijdag 1 juni

Tijd: inloop vanaf 16.30 uur met buffet start programma 17.45 uur

Locatie: Wartburg College, locatie Guido de Brès, Rotterdam

Meer informatie: www.jbgg.nl/jeugdwerkdag

AANMELDING VAKANTIEMIDWEEK VOOR SPECIALE DOELGROEP

Opnieuw is de commissie vakantieweken voor mensen met een beperking in de gelegenheid een vakantie-midweek te organiseren voor mensen met dementie en hun mantelzorger. Deze midweek zal zijn van maandag 11 juni t/m vrijdag 15 juni in hotel "De Bosrand" in Ede.

Sinds 2014 organiseren wij elk jaar een midweek voor mensen met (een beginnende vorm van) de ziekte van Alzheimer of een andere vorm van dementie. De bedoeling is dat dan ook de mantelzorger meegaat. Het gaat in deze midweek met name om mensen die nog thuis wonen en die daar door de mantelzorger verzorgd worden. De zorg voor de dementerende gast wordt (in overleg) door onze stafleden overgenomen. Er gaan zoveel mogelijk stafleden mee die ervaring hebben in de zorg. In deze week wordt er een rustig programma gedraaid, afgestemd op de mogelijkheden van de gasten. Ook gaan we een dag(deel) op stap speciaal met de mantelzorgers.

De kosten voor deelname aan deze midweek bedragen € 435,- p.p. op basis van een tweepersoonskamer. Er zijn nog enkele plaatsen vrij in deze week! Wij verwijzen u naar onze website: www.vakantiewekenvbagg.nl of tel. 033-2863366.

GEVRAAGD: VRIJWILLIGERS VOOR DE ZENDINGSdag

ZGG is op zoek naar vrijwilligers voor de jaarlijkse zendingsdag op 16 juni. We zoeken oppassers in de baby- en kindercreche en helpers bij de knutselworkshop. Kijk voor meer informatie op www.zendingsdag.nl/vrijwilliger of bel 0348-489950 en geef je snel op!

VOORLICHTINGSBIJENKOMSTEN DOOR CGO

Wilt u de Bijbel lezen in de grondtalen? Wilt u godsdienstleraar worden of verricht u pastoraal werk? Bent u geïnteresseerd in een theologiestudie op hbo-niveau? Bezoek dan één van de voorlichtingsbijeenkomsten in het gebouw van christelijke hogeschool Driestar *educatief*, Burgemeester Jamessingel 2 te Gouda.

Woensdag 16 mei wordt voorlichting gegeven over de cursus Hebreeuws te Gouda, aanvang 19.30 uur.

Woensdag 16 mei wordt er ook voorlichting gegeven over de hbo-opleiding (algemene variant en opleidingen tot godsdienstleraar of pastoraal werker) *Voor bevoegde docenten en studenten met een PDG zijn aantrekkelijke vrijstellingen mogelijk!* Aanvang 20.30 uur.

Donderdag 17 mei wordt voorlichting gegeven over de opleiding tot leraar godsdienst door de CGO, aanvang 19.00 uur.

In september 2018 start, bij voldoende aanmeldingen, ook een eenjarige basis cursus Grieks in Rijssen.

Meer informatie, ook over de cursus Grieks te Rijssen, kunt u vinden op onze website www.cgo.nu/HBO-opleiding/Voorlichting 2018.

FIETSTOCHTEN

Hoeksche Waard

De in De Saambinder van 26 april aangekondigde fietspuzzeltocht door een gedeelte van de Hoeksche Waard op donderdag 10 mei begint om 14.00 uur. Vanaf dat moment kunnen belanghebbenden een routekaart

ophalen in de kerk van de Gereformeerde Gemeente te Puttershoek.

Verschillende gemeenten in Zuid-Holland

Fietstocht op zaterdag 26 mei met als startpunten de kerkgebouwen van de Gereformeerde Gemeenten van Barendrecht, Rotterdam-Zuidwijk, Poortugaal, Spijkenisse, Nieuw-Beijerland, Oud-Beijerland en Alblasserdam, en de kringloopwinkel in Ridderkerk, Noordenweg 87, open van 9.30-16.00 uur. Lengte van routes: tussen 15 en 100 km. Reserveren van een e-bike kan via fiets-tochtregiorotterdam@hotmail.com, vanaf de locaties Nieuw-Beijerland en Ridderkerk. Zie voor info: <https://zgg.nl/activiteiten>, of neem contact op met de zendingscommissie van uw gemeente.

Krimpenerwaard

De activiteitencommissie van de Gereformeerde Gemeente te Berkenwoude organiseert op 21 mei fietspuzzeltochten van ongeveer 23 en 35 km. Deelnameprijs: € 5,- p.p.; gezinsprijs € 17,50 (kinderen t/m 16 jaar). Start tussen 13.30 en 14.30 uur bij de kerk van genoemde gemeente of bij fam. Versluis, Kadijk 17, Bergambacht. Info: gemeentebreedbouwen@gergem-berkenwoude.nl of bel Erik Wassink, 06-10565661. De opbrengst is t.b.v. nieuwbouw kerk.

ZANGAVONDEN

Apeldoorn

Psalmzangavond op zaterdag 19 mei, aanvang 19.30 uur, in de Grote of Loolaankerk te Apeldoorn, m.m.v. bovenstemgroepen Barneveld, Elspeet & Putten en Dick Slagman, orgel. Opening en sluiting door student J. Beens die tevens een meditatie hoopt te verzorgen. Collecte t.b.v. de Theologische school Gereformeerde Gemeenten.

Dordrecht

Zangavond op maandag 21 mei, aanvang 19.00 uur, in de Grote kerk te Dordrecht, m.m.v. het Ridderkerks mannenkoor, organist Bert Roest, het Delta mannenensemble, organist Jan Rozendaal en trompettist Jan Drost. Algehele leiding en meditatie: ds. G.J. van Aalst.

Collecte t.b.v. Jeugdbondactie Geloofwaardig onderwijs.

Ede

Zangavond (met veel samenzang) op zaterdag 19 mei, aanvang: 19.30 uur, in de Petra-kerk van de Gereformeerde Gemeente te Ede, m.m.v. het gemeentekoor Sela en orgel Maurits Bunt. Collecte t.b.v. bouwfonds en Jeugdbondactie Geloofwaardig onderwijs.

Elspeet

Psalmzangavond met bovenstem op zaterdag 12 mei, aanvang 19.30 uur, in de Hersteld Hervormde kerk te Elspeet, m.m.v. organist Wijnand Bos ende bovenstemgroepen uit Barneveld, Rijssen en Elspeet. Opbrengst collecte is bestemd voor o.a. uitbreiding van diaconaal gastenhuis 'de Oase' te Ouddorp.

Kapelle

Zang- en dia-avond op zaterdag 26 mei, aanvang 19.15 uur, in De Heyzon te Kapelle, m.m.v. mannenkoor Ethan te Yerseke, orgel Pieter Heykoop. Klankbeeld over Malawi. Collecte t.b.v. Stéphanos.

Krimpen a/d IJssel

Zangavond op vrijdag 18 mei, aanvang 19.30 uur, in de Seba-kerk van de Gereformeerde Gemeente te Krimpen a/d IJssel, m.m.v. het Seba-kinderkoor, het Seba-meisjeskoor, het Seba-gemengd koor en de organisten: Pieter v/d Bas, Huig v/d Knijff en Arjan Kuiper. Appelwoord door Jaco Pons van de Jeugdbond. Collecte t.b.v. de Jeugdwerkactie Geloofwaardig onderwijs.

Wijk en Aalburg

Psalmzangavond op vrijdag 18 mei, aanvang 19.00 uur, in de kerk van de Gereformeerde Gemeente te Wijk en Aalburg. Collecte t.b.v. de JBGG-actie Geloofwaardig onderwijs.

VERKOPINGEN/MARKTEN

Alblasserdam

Versmarkt op zaterdag 26 mei van 9.00-13.30 uur, op het schoolplein van de Ds. Johannes Beukelmanschool/Adullam, Rembrandtlaan 100 te Alblasserdam.

Boskoop

Rommelmkt op zaterdag 19 mei, van 9.00-15.00 uur, op het plein van de Ichtuskerk van de Gereformeerde Gemeente te Boskoop. De opbrengst is t.b.v. deze gemeente.

Elspeet

Verkoop door de afd. Veluwe van Helpende Handen op zaterdag 19 mei, van 10.00-15.00 uur, de jaarlijkse Veluwse Dag Helpende

Handen. Locatie: kerk(terrein) van de Gereformeerde Gemeente te Elspeet. De opbrengst is t.b.v. clubwerk afd. Veluwe van Helpende Handen. Voor meer informatie tel. 06 12376235.

's-Gravenzande

Markt op zaterdag 19 mei, van 9.30-14.30 uur, op de locatie Zandijk 70 te 's-Gravenzande. De opbrengst is t.b.v. van verschillende goede doelen.

Nijkerk

Verkoop (met veiling en rommelmarkt), vanuit de Gereformeerde Gemeente te Nijkerk, op zaterdag 26 mei, van 10.00-15.00 uur, op de locatie Nijverheidstraat 13-02. De opbrengst is t.b.v. de kerk en de ZGG.

Nunspeet

Rommelmkt op zaterdag 26 mei, van 9.00-16.00 uur, op de locatie Harderwijkerweg 150/hoek Hardenbrinkweg. De opbrengst is t.b.v. de JBGG-actie Geloofwaardig onderwijs.

BIJEENKOMST OVER DE AMISH

Heeft u ook weleens boeken over de Amish gelezen? Bent u ook benieuwd hoe deze mensen leven zonder mobiel, auto, elektriciteit enz.

Op vrijdag 1 juni wordt hierover een en ander verteld aan de hand van beeldmateriaal. Voor meer informatie en/of aanmelden kijk dan op www.acnieuwdorp.nl of bel 0113-670250. Locatie: verenigingsgebouw Ammekore in Nieuwdorp.

Aanvang 19.30 uur. Collecte voor pastorie plaatselijke Gereformeerde Gemeente.

KONINKLIJKE ONDERSCHIEDINGEN

Op 26 april ontving mevr. G. van Dalen-van Beek uit Brakel in de Sint Maartenskerk te Zaltbommel uit handen van de burgemeester van de gemeente Zaltbommel, P. Rehwinkel, de onderscheiding tot lid in de Orde van Oranje-Nassau. Mevr. Van Dalen is 38 jaar secretaresse geweest van de vrouwenvereniging Uno Animo, uitgaande van onze gemeente. Ook begeleidt zij al sinds 1969 als organiste de samenzang in onze gemeente op een gewaardeerde wijze. Mede namens de gemeente feliciteren wij haar met deze benoeming.

Een koninklijke onderscheiding ontvangen voor verdienstelijkheid in dit tijdelijk leven is een blijk van waardering in de tijd en die moet worden ingeleverd bij het sterven. Maar wij bidden haar dé koninklijke onderscheiding toe, die bestaat in het ontvangen van de gave Gods, Die meegaat óver dood en graf en Zijn volle waarde zal doen ondervinden in en ná de dood. De kerkenraad hoopt

dat zij nog lange tijd haar gaven als organiste mag besteden in de dienst des HEEREN.

Kerkenraad Gereformeerde Gemeente Brakel

Ter gelegenheid van koningsdag kreeg L. Wiskerke, diaken van onze gemeente, een koninklijke onderscheiding uitgereikt. Burgemeester H.W.M. Klitsie spelde hem de bijbehorende versierselen op, daarna was Wiskerke formeel lid in de Orde van Oranje-Nassau.

De gedecoreerde dient onze gemeente sinds 18 maart 1979. Daarbij is hij een praktisch ingesteld persoon, een echte doener. Zijn betrokkenheid op de kerkelijke gemeente kwam mede tot uiting uit het feit dat hij zich naast zijn taak als diaken heeft ingezet voor allerlei technische diensten, binnen, om en op het kerkgebouw. Zijn ervaring als dakdekker was hierin heel waardevol.

De kerkenraad feliciteert broeder Wiskerke van harte met deze onderscheiding. Het werk voor de kerk was een deel van zijn leven. De Heere schenke hem de oprechte doorleving van de dichter in Psalm 84: 'Ik koos liever aan den dorpel in het huis mijns Gods te wezen, dan lang te wonen in de tenten der goddeloosheid' (Psalm 84:11b).

Kerkenraad Gereformeerde Gemeente Goes.

Het behaagde Zijne Majesteit de Koning om in de afgelopen week drie leden van onze gemeente te onderscheiden: J. Maas, E.J. van Olst en F.J. Verweij. Deze broeders werden lid in de Orde van Oranje-Nassau.

Maas zet zich al vele jaren in op maatschappelijk terrein. Zo is hij onder andere secretaris van de Stichting 'Een helpende hand aan Roemenië', en was vrijwilliger voor Naastenhulp in onze gemeente.

Van Olst is reeds meer dan 35 jaar actief voor de stichting 'Kom Over En Help'. Binnen onze kerkenraad vervult hij de functies van ouderling en tweede preses.

Verweij dient al bijna 30 jaar als ouderling; eerst in Rotterdam-Alexanderpolder, en sinds 19 jaar in onze gemeente. Hij is preses van de kerkenraad en eerste scriba van de classis Kampen. Verder bekleedde hij diverse nevenfuncties, onder andere lid van schoolbesturen. De kerkenraad feliciteert de gedecoreerden van harte en dankt hen voor hun inzet. Hij wenst hun toe dat ze hun werkzaamheden tot in lengte van jaren mogen voortzetten, onder de zegen des Heeren.

Namens kerkenraad Gereformeerde Gemeente Kampen,
J.J. Stam

Op donderdag 26 april j.l. ontving een vijftal leden van onze gemeente een koninklijke on-

derscheiding uit handen van burgemeester Hieltjes. Enkele weken geleden ontving dhr. B.P. Pors een onderscheiding bij het verlaten van de gemeenteraad van Kapelle-Biezeling. Hij was SGP-raadslid sinds 2002. Mevr. De Braal zette zich jarenlang in (onder meer als bestuurslid) voor de vrouwenverenigingen in achtereenvolgens de gemeenten Vlissingen, H.I. Ambacht en Kapelle. Ze leverde bijdragen aan het Reformatorisch Dagblad, de Gezinsgids, het opvoedmagazine Eigenwijs en Terdege. Mevrouw De Braal is bestuurslid van de sector onderwijs GOLV van de RMU. Dhr. L.C. Louisse deed vrijwilligerswerk in

onze gemeenten in Middelburg-Zuid en Kapelle-Biezeling. Jarenlang was hij bestuurslid van en vrijwilliger bij de NPV. Hij was bestuurslid van de schoolvereniging te Middelburg. Daarnaast is hij vrijwilliger bij de Voedselbank, Stichting Present, Siloah, verzorgingshuis Cederhof en lid van de Adviesraad Zorg van de gemeente Kapelle. J.M. Moerdijk, werkzaam als bode bij de gemeente Kapelle, is onder meer bestuurslid van de Zeeuwse Bodencring en het Comité Woord en Daad in Kapelle. M.J. Pauwe is vrijwilliger bij verzorgingshuis Cederhof in Kapelle. Daarnaast is hij vrijwilliger bij het inzamelen van oud papier

en oud ijzer ten behoeve van de zending van de Gereformeerde Gemeenten. C.M. Wisse was lid van de zendingscommissie van onze gemeente en bestuurslid van de Juliana van Stolbergsschool in Kapelle. Jarenlang was hij diaken van onze gemeente. We feliciteren hen allen met hun benoeming tot lid in de Orde van Oranje-Nassau. We wensen hen Gods onmisbare zegen toe in hun persoonlijk leven en maatschappelijke taken.

Kerkenraad Gereformeerde Gemeente Kapelle-Biezeling

Kerkdiensten

ZONDAG 13 MEI 2018

Aalst 15.00 uur ds. A. Verschuure;
Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Alphen a/d Rijn 10.00 uur ds. J. Driessen; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Apeldoorn 10.00 en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; Arnhem 19.00 uur ds. R.A.M. Visser; Barendrecht 10.00 uur ds. H.A. van Zetten en 19.00 uur ds. L. Blok; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. J. van Laar; Benthuizen 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Berkenwoude 19.00 uur ds. G. Clements; Bodegraven 17.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Borssele 9.30 en 14.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. D. de Wit; Brakel 10.00 en 18.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. A.T. Huijser en 16.00 uur stud. H.E.P. Fortuyn; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Delft 16.30 uur ds. J. Driessen; Den Haag-Scheveningen 10.00 en 17.00 uur ds. J.W. Verweij; Deventer 18.30 uur stud. H.J. Agteresch; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. K. Boeder; Dordrecht 15.30 uur ds. W.A. Zondag; Ede 9.30 en 16.00 uur ds. M. Joosse; Elspeet 11.30 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Enkhuizen 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enter 15.00 uur ds. A. Schreuder; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. J.B. Huisman; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. C. Hogchem; Goes 9.30 uur ds. C. Harinck en 18.00 uur (H.D.) ds. A.P. Baaijens; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 (H.D.) en 16.30 uur ds. G. Clements; Goudswaard 18.00 uur ds. W.A. Zondag; 's-Gravenpolder 14.00 uur ds. C.J. Meeuse; Groningen 10.00 en 16.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Haamstede 10.00 en 18.30 uur

ds. C.J. Meeuse; Hardinxveld-Giessendam 9.30 uur ds. M.H. Schot en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 uur ds. W.J. Karels en 16.30 uur ds. M.H. Schot; Herkingen 14.30 uur (H.D.) ds. K. Boeder; Hoedekenskerke 14.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Hoogeveen 19.00 uur ds. A. Schot; Houten 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 19.00 uur stud. H.J. Agteresch; Kamperland 18.30 uur ds. H. van der Heiden; Kapelle-Biezeling 18.15 uur ds. G.J. Baan; Katwijk aan Zee 18.30 uur ds. G.J.N. Moens; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 14.30 uur ds. C. Sonneveld; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur ds. C. Sonneveld; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Kruiningen 9.30 en 14.00 en 18.00 uur ds. P. Mulder; Leiderdorp 16.00 uur ds. J.B. Zippro; Lelystad 9.30 uur (openb. bel.) ds. P.G. Heijkamp en 15.00 uur ds. G. van Manen; Lisse 10.00 en 16.00 uur (H.D.) ds. G.J.N. Moens; Meeuwen 9.30 en 15.00 uur stud. G.P. van Nieuw Amerongen; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. S. Maljaars; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 en 16.00 uur ds. M. Karens; Middelharnis 14.30 uur stud. M. Blok; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. H. Brons; Naaldwijk 9.30 uur ds. J.J. Tanis en 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; Nieuw-Beijerland 19.00 uur ds. M.H. Schot; Nieuwdorp 9.30 en 18.30 uur ds. A.J. de Waard; Nieuwerkerk 9.30 (H.A.) en 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur ds. W. Silfhout; Nisse 14.30 uur ds. D.W. Tuinier; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. A. Schot; Oostburg 15.00 uur ds. A.J. de Waard;

Oosterend 10.00 en 16.30 uur ds. A. Vermeij; Oosterland 10.00 en 18.30 uur stud. M. Blok; Oostkapelle 9.30 en 16.00 uur ds. H. van der Heiden; Oostvoorne 15.30 uur ds. H. Brons; Opheusden 10.00 en 17.30 uur ds. W. Mouw; Opperdoes 10.00 uur (H.D.) ds. G. Heijkamp; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur ds. G. Pater; Oudemirdum 9.30 en 14.30 uur ds. E. Bakker; Puttershoek 18.30 uur ds. J. van Rijswijk; Rhenen 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 19.00 uur ds. C. van Ruitenburg; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. J. van Rijswijk; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. A. Schreuder; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. S.W. Janse; Rilland-Bath 14.00 uur ds. C. van Krimpen; Rotterdam-Centrum 16.00 uur ds. J.J. Tanis; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 en 16.30 uur ds. G. Hoogerland; Rotterdam-Zuidwijk 16.00 uur ds. R. Kattenberg; Scherpenisse 14.30 uur (openb. bel.) ds. P.D. den Haan; Scherpenzeel 15.00 uur (H.D.) ds. F. Mulder; Sint Annaland 18.00 uur ds. C. Harinck; Sliedrecht 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 19.00 uur ds. M. Joosse; Sprang-Capelle 9.30 en 16.30 uur ds. A.J. Gunst; Stolwijk 15.00 uur ds. A.T. Huijser; Terneuzen 18.00 uur ds. S. Maljaars; Terwolde - De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. B. van der Heiden; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Tricht-Geldermalsen 18.30 uur stud. G.P. van Nieuw Amerongen; Utrecht 13.00 uur ds. J.J. van Eckeveld; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. B. Labee; Vlaardingse 10.00 en 16.30 uur ds. W. Harinck; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur ds. G.J. Baan; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. D.W. Tuinier; Werkendam 9.30 (H.D.) en 18.00

uur ds. A. Verschuure; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. J. de Kok; Wierden 15.00 uur ds. S.W. Janse; Wolphaartsdijk 14.00 uur ds. G.J. Baan; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Zoetermeer 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. J.B. Zippro; Zwijndrecht 9.30 en 18.30 uur stud. H.E.P. Fortuyn; Zwolle 15.00 uur ds. J.B. Huisman.

DINSDAG 15 MEI 2018

Dirksland 19.30 uur (voor de zending) ds. J.M.D. de Heer; Nieuwer ter Aa 19.30 uur ds. G. van Manen; Oostkapelle 19.30 uur (voor de zending) ds. G.W.S. Mulder; Sint Annaland 19.30 uur ds. S. Maljaars; Uddel 19.30 uur ds. A. Verschuure.

WOENSDAG 16 MEI 2018

Drachten 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Hoogeveen 19.30 uur ds. C. Hogchem; Klaaswaal 13.30 uur (huw.bev.) ds. G.J. van Aalst; Krabbendijke 19.30 uur (voor de zending) ds. M.T. Al-Chalabi; Leiderdorp 19.30 uur ds. M. Joosse; Meeuwen 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Nisse 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Nunspeet 19.30 uur (GBS-dienst) ds. J.B. Huisman; Ooltgensplaat 19.30 uur ds. M. Karens; Oosterland 19.30 uur ds. D. de Wit; Oostvoorne 19.30 uur ds. C.J. Meeuse; Poederloij 19.30 uur ds. W. Visscher; Rijssen-Zuid 19.30 uur ds. A. Schreuder; Soest 19.30 uur ds. G.J.N. Moens; Stolkwijk 19.30 uur (H.D.) ds. G. Hoogerland; Zwijndrecht 19.45 uur ds. G. Beens.

DONDERDAG 17 MEI 2018

Aalburg 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Alblasserdam 19.30 uur ds. C. Sonneveld; Barneveld-Centrum 14.30 uur (huw.bev.) ds. E.J. Boudewijn; Hoofddorp 19.45 uur ds. A. Schot; Kampen 19.30 uur ds. E. Bakker; Lisse 14.00 uur (huw.bev.) ds. G.J.N. Moens; Naaldwijk 19.45 uur ds. W.J. Karels; Sprang-Capelle 19.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Tricht-Geldermalsen 19.30 uur (GBS-dienst) ds. J.M.D. de Heer; Westzaan 19.30 uur ds. P. Mulder.

VRIJDAG 18 MEI 2018

Kootwijkerbroek 14.00 uur (huw.bev.) ds. G. Beens; Krabbendijke 13.30 uur (huw.bev.) ds. C. Sonneveld; Middelburg-Zuid 14.45 uur (huw.bev.) ds. G.J. Baan; Nieuwdorp 14.15 uur (huw.bev.) ds. A.J. de Waard; Nunspeet 13.15 uur (huw.bev.) ds. A. Schot; Terwolde - De Vecht 14.30 uur (huw.bev.) ds. H. van der Heiden; Yerseke 13.45 uur (huw.bev.) ds. C. van Krimpen.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 13 MEI 2018

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 16.30 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 uur evang. G. Baan; Emmen (Prinsesselaan 6) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen;

Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 16.00 uur evang. S. de Visser; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 en 16.30 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Advertenties

De GEZELLIGHEID van de camping,
de privacy van een landhuis, de luxe
van thuis, Bergzicht, 8 pers.
www.zalmenhuis.nl, 06-51781723.

werkmattalent.nl

CUBA-COÖRDINATOR	SEZ - HARDINXVELD-GIESSENDAM
COMM.DESKUNDIGE	SEZ - HARDINXVELD-GIESSENDAM
BUREAUWEDERKER	SEZ - HARDINXVELD-GIESSENDAM
MONTEUR TRACTOREN	HOOGENDOORN HOUTEN
LEERKR. GR. 5/6 OF 7/8	GOMARUSSCHOOL - LEIDERDORP
MONTEUR CONSTRUCTIE / LASER	HOOGENDOORN HOUTEN

T.H. nette 4-6 pers. stacaravan op
camping De Wolfskuyl (Gees, Drenthe).
Mooie, rustige omgeving vlakbij Emmen.
Tel. 06-23876700

OOSTENRIJK, vanaf €495,- huurt u
een **stacaravan op gezinscamping**.
Recreatieteam, kerkdiensten, zon,
water en bergen. Info: 055-3030083
www.es-vakanties.nl

Een week lekker weg of een midweek of
zo maar een weekend? Dat is mogelijk,
huur dan ons gezellige **chalet met prieel**
op camping Bergzicht in Ommen, een
prachtige omgeving om te genieten van
de natuur. Voor info: 06 820 119 63

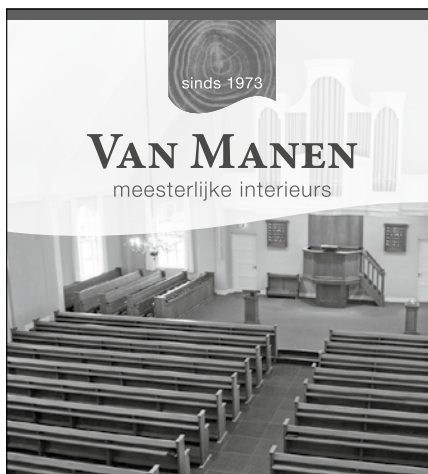
Te huur in Bodegraven: kamer voor
student(e). Info: 06 24745192

GARDEREN. Sfeervolle 5p.
vakantiewoning (B&B Chateau)
in 't centrum van het gezellige dorp.
Uitzicht op de glooiende akkers.
0577-461388

Te huur in Otterlo nabij Ede mooie
wonruimte voor studenten.
Per aug/sept. All-in en eventueel
gemeubileerd 220 euro per maand.
Meer info: 0657633975

sinds 1973

VAN MANEN
meesterlijke interieurs

kerkbanken | kerkstoelen | kansels
bankstoffering | doopvonts | lessenaars
collectezakken | liturgieborden

www.meesterlijke-interieurs.nl

 Psychologenpraktijk Brouwer

- Onderzoek
- Advies
- Begeleiding
- Behandeling

**Hulpverlening aan kinderen,
jongeren en volwassenen**

Bij o.a.: ADHD • angst • burn-out •
depressie • faalangst • fobie •
gedragsproblemen • identiteitspro-
blemen • lichamelijke spannings-
klachten • negatief zelfbeeld •
onzekerheid • opvoedingsproble-
men • paniek • piekeren • PDD-
NOS • relatieproblemen • slaap-
problemen • somberheid • span-
ning • stress • syndroom van
Asperger.

Voor verdere informatie en aanmelding:
T 0180 - 42 69 55
E info@psychbrouwer.nl
I www.psychbrouwer.nl

Vestigingen in Ridderkerk, Barneveld en Meteren

Voor alle in dit nummer genoemde
toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Goedeboeken
nieuw en tweedehands
Kerkbuurt 30, Sliedrecht
0184-769003
www.goedeboeken.nl

 Woord en Daad **HOEDEN**
 z.g.a.n.

Zomercollectie

Hoed en Co **Hoed en Rand**
 Pr. Margrietstraat 38 Molenplein 2a
 Ridderkerk Werkendam

Apeldoorn - Grote Kerk
D.V. zaterdag 19 mei
 Jaarlijkse Psalmzangavond
 t.b.v.
 Theologische School Gereformeerde Gemeenten
 m.m.v. Bovenstemgroepen Barneveld-Elspeet-Putten
 Student J. Beens (meditatie)
 Dick Slagman (orgel)
 Aanvang 19.30 uur - Toegang vrij
Iedereen, jong & oud, hartelijk welkom
Avond voor het hele gezin.

Winstuitverlies *Uitzien naar de Troost bij kanker!*

Getroffen of betrokken bij kanker? Kind, jongere, ouder(s) en/of nabestaande(n)? **Kom aan boord!**
 Vaar mee met lot- & geloofsgenoten op de **Contact Rondvaart Winstuitverlies op De Vecht!**
 Ontmoet elkaar op een informele wijze
D.V. Zaterdag 9 juni 2018 van 11-14 uur.
 Info & Opgave: 0341-250434 of de website:
www.Winstuitverlies.nl

THOLEN - GROTE KERK
Psalmzangavond (CD-opname)
met de bovenstem van Yerseke
D.V. za. 12 mei - 19.30 uur - gratis!
Organist: Pieter Heykoop
Meditatie: Ds. G.J. van Aalst
Collecte Theologische School

Praktijk den Uijl
biedt hulp vanuit een Bijbelse visie
aan kinderen, jongeren
en volwassenen bij o.a.:

- Verlies- en rouwverwerking
- Seksueel misbruik en seksverslaving
- Opvoedingsvragen en opvoedingsondersteuning
- Laag zelfbeeld en faalangst
- Problemen binnen huwelijk, gezin en/of relatie
- Weinig zelfvertrouwen
- Arbeidsproblemen en burn-out
- Vragen rondom persoonlijkheid en gedrag
- Talent en hoogbegaafd
- Andere problemen waar u mee 'zit' en over wilt spreken

Veelal worden de gesprekken (gedeeltelijk) vergoed vanuit de aanvullende verzekering. Informeer hiervoor bij uw zorgverzekeraar.

 Praktijk den Uijl
 psychosociale hulpverlening & contextuele therapie
 Wormerhoek 14M
 2905 TX Capelle a/d IJssel
 010 - 7 411 411
 06 43 85 85 08
 info@praktijkdenuijl.nl
 Gesprekslocaties in Capelle a/d IJssel, Barneveld en Yerseke
www.praktijkdenuijl.nl

Oorden Staete Vacature

Vacature Beheerder

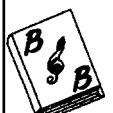
Voor onze serviceflat Oorden Staete in Rotterdam zijn wij op zoek naar een sociale en flexibele beheerder. U vervult met name de rol van een enthousiaste gastheer of -vrouw, pakt technische klusjes op en houdt toezicht op de veiligheid van onze bewoners.

Als aanspreekpunt voor bezoekers en een luisterend oor voor bewoners levert u een belangrijke bijdrage aan de sfeer en het klimaat in het complex. U werkt hierbij nauw samen met de professionele servicemanager.

Meer info?

Wilt u graag iets betekenen voor anderen en bijdragen aan een veilig Oorden Staete? Kijk op cedrah.nl/vacaturebeheerder voor de volledige vacature en solliciteer direct. Ook echtparen worden van harte uitgenodigd om te solliciteren.

Cedrah
 Wonen - Zorg - Diensten

 BOEKEN EN MUZIEK
VAN DER BOOM
 Voorstraat 41 - 3245 BG Sommelsdijk
 Tel. (0187) 48 26 14 - Fax (0187) 48 45 20
www.boekhandelvanderboom.nl

Vakantiewoning Haus Irmgard
 Geschikt voor groepen tot 30 pers.
 Duitsland, Hunsrück.
 0049 (0)1733912483
www.hausirmgard.nl

VERHUUR JOUW WONING
Word gratis verhuurd bij Diskoffer

Verdien jouw vakantie terug door je eigen huis te verhuren

 Christelijke verhuurorganisatie

Meer informatie & aanmelden:
www.diskoffer.nl

DISKOFFER
 Jouw ideale vakantie

Huize Rehoboth

Kootwijkerbroek

- ✓ 16 ruime appartementen van 61 tot 85 m²
- ✓ Huurprijs vanaf ca. € 700,- per maand
- ✓ Uitgaande van de Ger. Gem. van Kootwijkerbroek

www.huizerehoboth.nl

Wonen in het Veluwe Kootwijkerbroek?

Bel 06 20 40 42 42 (Henk van Ee)
of bekijk de beschikbare
appartementen op
www.huizerehoboth.nl

Oplevering:
Juli 2018

Investeren in Huize Rehoboth?

Investeer tegen een aantrekkelijk rendement. Vul het formulier op de website in voor meer informatie of bel

Informatie: Jan Heijboer,
06 207 37 242

De Verrassing
Bungalowpark

Al 60 jaar verrassend op Texel!

www.deverrassing.nl | 0222 31 89 06

Welkom terug op ons park!

Vakantie in de Duitse Pfalz? Wij verhuren twee zeer ruime **vakantiewoningen** in de overweldigende natuur van het Nordpfalzerbergland: uitgestrekte wandel- en fietspaden in de directe omgeving, historische plaatsen (Heidelberg, Trier, Worms) op dagtocht afstand. Wij verhuren ook **fietsen!** Rust, natuur en cultuur.
Info: www.beth-etham.de of tel.nr. 0049-6385-92 555 77 (Nederlandstalig).

Koeling in uw Kerk(gebouw)

Voor elk probleem? Bel AKTIE
Tel: 010-4517471
CO2 metingen
Advies en installatiebureau
Voor een vrijblijvende offerte
aktie@kliksafe.nl

Te huur in **NUNSPEET** hoekwoning dichtbij bos. Liefst echtpaar. Vrij van 30/7 t/m 16/8. Tel. 06-27420599.

Voor een zorgzame begeleiding

Barneveld,
Scherpenzeel e.o.
A. Koster
Telefoon: 033 277 0555
Kantoor: Stationsweg 411
3925 CD Scherpenzeel
Centraal nummer (24 uur):
033 277 0555

Vakantie Oostenrijk. Te huur: luxe chalet en appartementen, 2-9 pers., in omg. Saalbach-Hinterglemm/Zell am See.
Info: 0180-322181 / 06-51166845.
www.vakantieindebergen.nl

Begrafenisondernehmung

Treur

Kroostweg 22
3704 ED Zeist
030 692 42 58
06 573 156 89
info@begrafenisondernehmungtreur.nl
www.begrafenisondernehmungtreur.nl

VOGG... AL 65 JAAR MUZIEK VOOR KERK EN HUIS

Voor kerkenraden

EXAMENCOMMISSIE

Voor advies bij de selectie en benoeming van organisten

ORGELBOUWADVIESCOMMISSIE

Bij aanschaf, bouw of onderhoud van het orgel

MODELINSTRUCTIE

Voor de aanstelling van organisten

Voor organisten en andere muzikliefhebbers

KERK & MUZIEK Ons tweemaandelijks blad

BUNDELS met Psalmbewerkingen

CURSUS Kerkelijk Orgelspel

Allerlei **ACTIVITEITEN**

Meer informatie
of bladmuziek bestellen?
www.kerkenmuziek.nl of mail naar
info@kerkenmuziek.nl

VERENIGING ORGANISTEN GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Vakantie vieren in Yerseke en omgeving?
www.bluegreenholiday.nl

Ambtskleding

Kostuums en shirts op maat

Klamar's

FASHION

's-Gravenstraat 63 | 4431 AB 's-Gravenpolder
0113 - 31 63 64 | 06 14 53 15 28
info@klamarsfashion.nl | www.klamarsfashion.nl
Voor openingstijden zie website.

Advies aan huis mogelijk
Maak vrijblijvend een afspraak!

Kerkelijk Jaarboek 2018

Ruim 450 pagina's praktische informatie
over de Gereformeerde Gemeenten

Bestellen via:

www.gergeminfo.nl
info@cbgg.nl
0348-489900

Prijs € 10,- (excl. verzendkosten)

Ook verkrijgbaar bij de christelijke boekhandel

Verschijnt
d.v. 17 mei 2018

Wordt er in uw kerk aan nieuw meubilair gedacht? Zijn er bouw- of verbouwplannen?

HOEKMAN levert door het hele land!

 HOEKMAN
Kantoor & Project

Noordzandstraat 34 - 4401 CG Yerseke - T: 0113 57 29 07
E: info@piethoekman.nl - www.piethoekman.nl

KLASSIEKE ORGELS...

Johannus Eminent
Domus Monarke
Cantilena enz.

Ruime ervaring in zaal- en kerkorgels

 Stolk Orgels

NIEUWERKERK A/D IJSSEL
Vrijheidslaan 55 - tel. (0180) 31 56 52

Krabbedijkje Nederhemert Nrd. Papendrecht

www.stolkorgels.nl

 Family Lodges

Uw vakantie in een compleet ingericht LODGE VILLA (6 tot 8 pers.)
Direct aan het Lago-Maggiore in Italië
Info: 055 7507930 www.familylodges.nl

Boekhandel
De ZONNEBLOEM

Dorpsstraat 164 - Scherpenzeel (gld)
033-2774355
www.boekhandeldezonnebloem.nl

Te huur in Kootwijkerbroek; een ruime vrijstaande woning met 5 slaapkamers voor max. een jaar. Tel. 06-53405696.

Te huur: 2-3 pers. vakantiehuysje, Valkseweg 8 te Barneveld.
Tel. 0342-412663.

 begravenisverzorging Den Hollander

- Alleen begravenissen
- Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst rouwcentrum of thuis met koeling
- Dag en nacht bereikbaar

🏠 Mozartlaan 13
3131ES Vlaardingen
☎ 010 - 460 05 09
✉ info@tdenh.nl
🌐 www.begravenisverzorgingdenhollander.nl

Van Horssen bv
BOEKHANDEL & UITGEVERIJ

Dorpsstraat 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 - info@van-horssen.com
www.van-horssen.com

Het juiste adres voor:
Bijbels, Theologische boeken, Leesboeken voor jong en oud, Voordeelboeken, Tweedehands, CD's en bladmuziek.

 HUIB RUIJGROK
ERFRECHT & NALATENSCHAPPEN

Juridisch advies en administratieve en praktische hulp bij:

- nalatenschappen
- testamenten
- erfbelasting
- bewind en executele

Burg. Houtkoperweg 7 4033 BJ Lienden
T 0344 745 104 M 06 19452290
info@huibruijgrok.nl www.huibruijgrok.nl

NIEUWE UITGAVEN - ZOJUIST VERSCHENEN

DS. I. KIEVIT
De bekering van Saulus ten voorbeeld gesteld

Ds. Kievit gaat aan de hand van het voorbeeld van de bekering van Saulus op verschillende vragen in.
gebonden | 33129025
303 blz. | € 24,90

J.C. RYLE
Strijd de goede strijd

Strijd en overwinning in het geloof, deze zaken vormen het thema van dit boek. In vier traktaten beschrijft Ryle de gang van de christen door dit leven.
gebonden | 33128936
109 blz. | € 12,50

BARRY VAN DER SCHOOT E.A.
Geef mij je hand

Bijzondere ontmoetingen met mensen wereldwijd.
In dit boek geven we u een inkijkje in het leven van mensen uit Irak, Noord-Korea en veel andere landen.
paperback | 33128967
119 blz. | € 9,50

DS. D.W. TUINIER
Uw goede Geest

Over de Heilige Geest en Zijn werk.
In dit boek belicht de auteur kort en kernachtig een aantal kanten van de Persoon en het werk van de Heilige Geest.
paperback | 33128899
111 blz. | € 12,90

ELISE PATER-MAURITZ
Elke dag nieuw

Roeping & verwachting voor moeders vandaag.
De auteur neemt je mee door de Bijbel, op zoek naar Gods roeping voor moeders vandaag.
paperback | 33128950
192 blz. | € 13,90

Den Hertog uitgeverij

AL ONZE UITGAVEN ZIJN OOK IN UW BOEKHANDEL VERKRIJGBAAR
Elzenkade 6 - Houten Tel. (030) 637 34 34 www.hertog.nl
Postbus 150, 3990 DD Houten E-mail: boeken@hertog.nl info: www.uitgeverijdenhertog.nl

Waarom Paul Roescher?
Wij geven u twaalf redenen! **3**

Lager in prijs dan waar ook!

Badkamer Belle Vista Badkamer compleet zoals opgesteld.

Kraakprijs! 1545,-

PAUL ROESCHER
KEUKEN • BAD • VLOER • HAARD

Totaal 17.500 m² in Rijssen en Apeldoorn
Tel. 0548 530 350 www.paulroescher.nl

Begravenisonderneming de Jongh

Voor een waardige en stijlvolle verzorging van alleen begravenissen

Hardinxveld-Giessendam
0184 - 61 11 54
Waardeburch
0418 - 65 20 39
Werkendam
0183 - 70 10 17
Dordrecht e.o.
078 - 641 27 40
Nieuw-Lekkerland
0184 - 68 38 38

Dag en nacht persoonlijk bereikbaar.

H. de Jongh
D.D.E. Meliester
M.K. Ligthart
A.J. van Lieburg

www.begravenisondernemingdejongh.nl

HUIZER
Friese witjes
Cementtegels - Zelliges

Op zoek naar vloer- en wand tegels?

Uitgebreide keuze aan kleuren, vormen en patronen!

Maak vrijblijvend een afspraak!

www.huizerwitjes.nl

Annette van Maaren (Msc.)
Reformatisch Psycholoog

Haastrecht Oudewater
Montfoort Gouda
0348-558000 of 06-42504158
www.phhaastrecht.nl

Psychologische Hulpverlening

Mooie collectie PVC vloeren,
vlot en vakbekwaam gelegd vanaf
€ 49,50 per m². Bel Arie (06-1557166)
voor een afspraak thuis.
DE.VLOERENKONING.NL

Tegels... als geen ander

Ook bij Kroon TEGELOUTLET veel keuze, vanaf € 3,95 / m²

Vloertegels en wandtegels
Meer dan duizend soorten
Vakkend advies en gelegd
Vloerverwarming
Altijd scherpe prijzen

KROON
VLOEREN IN STEEN

Energieweg 8c, Meerkerk | tel. 0183-354225 | www.kroonvloereninsteen.nl

ANDANTE
-orgelcentrum-

Uw dealer van

Johannus Monarke Content Domus Viscount Mixtuur
(Hauptwerk orgels)

* Ruim assortiment bladmuziek (ook klavars)
* Verkoop en verhuur, ook voor zaal en kerk
* Collectie kleine blaasinstrumenten

Industrielaan 26 • Veenendaal • tel 0318 - 50 50 63
www.andanteorgels.nl

Colofon

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de
Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redactoren: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J.J. Verhage

Bijdragen van medewerkers

ds. G.J. van Aalst
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
T 0186-576990
E givanaalst@kliksafe.nl

Boeken ter recensie en vragen voor rubriek "Vraag en antwoord"

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-51 35 97
E b.labee@kliksafe.nl

Meditaties

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 06-57773987
E jvthul@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten

J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk
T 0180-420865, F 0180-423583
E jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten:
uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum
van verschijning van De Saambinder in de
daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan

Verloop drukkerij
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag
vóór de week van verschijning aangele-
verd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk
maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,35 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De
Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):

voor Nederland: € 14,00 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober)
voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
* afwijkend tarief voor:
Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika

Mr. A.M. Berman
3340 Culp Rd. Unit 11
Vineland Stn. ON L0R 2E0
T 905 562 1331
E amberman47@gmail.com

De redactie behoudt zich het recht voor
ingezonden bijdragen, kerknieuws, berich-
ten en advertenties zonder overleg aan te
passen, in te korten of zonder opgave van
reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aan-
sprakelijkheid betreffende de inhoud van
de advertenties en de (recensies van de)
aangekondigde boeken.

de Saambinder Bewuste keuze

Ds. Labee over: Weeszondag

De zondag tussen Hemelvaart en Pinksteren wordt weleens 'weeszondag' genoemd. Het lijkt mij dat we beter kunnen spreken over 'wezen' tussen Goede Vrijdag en Pasen?

Weesjes

Inderdaad noemen we de rustdag na Hemelvaart en voor Pinksteren 'weeszondag'. De reden is heel eenvoudig: Jezus Zelf heeft Zijn discipelen aangeduid als 'wezen', in die tien dagen tussen beide heilsfeiten. In de Paaszaal, de laatste avond voor Zijn lijden en sterven, gaat de Borg spreken over Zijn heengaan. Johannes heeft het nauwkeurig opgeschreven in hoofdstuk 14. Uit het tekstverband blijkt duidelijk dat we het 'wees-zijn' echt moeten betrekken op genoemde periode. In vers 16 tot 18 lezen we: 'En Ik zal de Vader bidden, en Hij zal u een andere Trooster geven, opdat Hij bij u blijve in der eeuwigheid; namelijk de Geest der waarheid, Welke de wereld niet kan ontvangen, want zij ziet Hem niet en kent Hem niet; maar gij kent Hem, want Hij blijft bij ulieden en zal in u zijn. Ik zal u geen wezen laten; Ik kom weder tot u'. Heel treffend is de verwijzing van onze kanttekenaren naar Hoséa 14 vers 4b: 'Immers zal een wees bij U ontfermd worden'. Als toelichting vinden we daar: 'Een zeer beweeglijk besluit van dit boetvaardige en gelovige gebed, waarmee zij bekennen, dat er voor hen nergens enig heil is dan bij God alleen, naardien zij op aarde (als een weeskind) van alle menselijke hulp verlaten zijn, en vertrouwen dat God zulke weesjes, tot Hem om genade schreiende,

niet zal verstoten' (nummer 20). Al staat het in het profetenboek in een heel ander verband, het tekent zo helder een zich naar de Heere uitstreckende ziel. Dat is de gestalte van de weeskerk!

Weeszondag

Nu kan het wat verwarrend zijn omdat we in de Heilige Schrift lezen dat de discipelen juist op Goede Vrijdag zo bitter bedroefd achterbleven. De Herder was geslagen en de schapen werden verstrooid. Dat andere woord van hun Meester werd toen waar: 'Voorwaar, voorwaar Ik zeg u, dat gij zult schreien en klaaglijk wenen' (Johannes 16 vers 20a). Maar behalve dat er geen rustdag tussen Goede Vrijdag en Pasen ligt, heeft de hoogste Profeet en Leraar gesproken over die andere tijd, veertig dagen na Zijn opstanding. Hoe de discipelen toen gesteld waren? Lukas tekent hen eerst in zijn Evangeliebeschrijving: 'En zij waren allen tijd in de tempel, lovende en dankende God' (24 vers 53a). Daarna zo plechtig in de Handelingen: 'En als zij ingekomen waren, gingen zij op in de opperzaal, waar zij bleven, namelijk Petrus en Jakobus en Johannes en Andréas, Filippus en Thomas, Bartholoméüs en Matthéüs, Jakobus, de zoon van Alféüs, en Simon Zelótes, en Judas, de broeder van Jakobus. Deze allen waren eendrachtelijk volhardende in het bidden en smeken, met de vrouwen, en Maria, de moeder van Jezus, en met Zijn broederen' (Handelingen 1 vers 13 en 14). Dat is om jaloers op te worden! Het legertje is weer georganiseerd en niet één wordt er gemist. Ze twisten niet meer wie de meeste zou zijn maar mogen leven uit de belofte. Afhankelijk en klein buigen ze samen hun knieën in 'zalige armoede'. Het oog van hun ziel wordt hemelwaarts gericht en er is ootmoed, hoop en verwachting van de hemel.

We besluiten met een uitspraak van de bekende professor G. Wisse: 'De weeszondag gaat aan de pinksterdag vooraf, maar waar zulk een weeszondag wordt doorleefd, is dit de vaste waarborg, dat de pinksterdag aanstaande is. Gewis, zij zouden daar in de opperzaal niet op de knieën liggen, als de Koning niet op de troon was gezeten, en de Heilige Geest niet alreeds onderweg ware.'

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.